

L'ORFEO CATALÀ A LLEYDA

VISITA A LA CATEDRAL VELLA

El diumenge, de bon matí, els orfeonistes s'escamparen per la ciutat i els seus voltants, essent objecte de la més simpàtica curiositat de part dels lleidatans i dels comarques. A Lleyda hi havia una afluència de gent dels pobles tal com si fos festa major i és de dordre que molts no poguessin entrar als concerts, perquè no hi havia, no ja localitats, sinó ni entrades.

Els orfeonistes, durant tot el matí, visitaren la presa del canal de Serós, la milenària església de Sant Llorenç, exemplar interessantíssim de l'art arquitectònic i sumptuari, en el qual es poden admirar tots els estils des del romànic més primitiu.

El major nucli fou portat en grans autobusos des de la nova «Banqueta del riu Segre» (que apar un moll del Sena de París) fins dalt el cim del puig del castell que encloïa la cèlebre Catedral Vella i l'esvelt i al·lègre campanar tan superbament cantat pel gran poeta Magí Morera i Gal·lià.

ELS MILITARS I ELS ORFEONISTES

Cal consignar que els orfeonistes foren rebuts i atesos de la manera més cortès i afectuosa per tota la tropa de la guarnició del castell, des del típic coronel del batalló d'Albuera, fins al més modest soldat. Tots sabien que els visitants eren els components de l'Orfeo Català, i alguns dels oficials havien concorregut al concert de la nit anterior.

Cada colla d'orfeonistes era guiada, en la seva visita, per un oficial o un sargent de quota, que amb el major interès els anaven assenyalant aquell tresor d'art que encloïen els famosos capítols de les columnes de la grandiosa nau romànica, aquella bellesa de portalades, i per damunt de totes, el cèlebre portal dels Fil·lips.

Una de les colles fou acompanyada pel típic coronel en persona, que va tenir l'encertat gest d'obsequiar aquell estol d'artistes reunint la banda de música del regiment i disposant que es donés un petit concert. El músic major va tenir el bon gust de dirigir una composició del colós de la música, el gran Beethoven. Els orfeonistes ovacionaren els músics militars.

Els més ardits s'enfilaren al cim de l'enlairat campanar per a gaudir, amb més amplitud, del magnífic espectacle panoràmic d'aquella ubèrrima plana de Lleyda, coberta d'arbrada, brodada d'hortes, regada pel caudalós riu Segre i animada pel salt d'aigua de la presa del canal de Serós i albirant les importants obres que s'estan fent per a l'enllaç dels ferrocarrils que hi conflueixen.

Els orfeonistes, en pendre comiat dels militars, ho feren efusivament, i en davallar cap a ciutat comparaven aquells militars amb els que havien trobat a Vichy i a Reus i a Girona, en visites semblants. Tots de diguen un record d'agraïment i simpàtia a la guarnició del castell de Lleyda.

A LA CATEDRAL NOVA

Fou una cosa extraordinària. S'ompli de gom a gom. La con urrància hi era atapeïda. Hi feia una calor inaguantable. Hi havia una remor de converses irreverent. Amb dificultat l'Orfeo Català pogué arribar al cor, on hi havia distingides personalitats. La Junta va anar a invitar el senyor Bisbe perquè es dignés començar a aquell acte religiós de l'Orfeo. Digne que les moltes ocupacions que tenia no li ho permetien.

El Capítol Catedral, i en primer terme els il·lustres senyors canonges magistrals i l'arxiver mossèn Altisen, com un obsequi a l'Orfeo varen portar solennement l'estensori que encloïa la sagrada reliquia del Sant Bolguer de Nostre Senyor Jesucrist des

de l'altar de la Pietat a l'altar major, mentre l'Orfeo cantava «Dormi feliç», motet religiós, amb música del mestre Pedrell, sobre una lletra del segle XII.

En començar a cantar l'Orfeo, es féu un silenci absolut, corprentor. Començà la missa, i mentre se celebrava l'Orfeo cantà «Psalmes», al·luïa gregoriana del segle X; la secció de senyores cantà la «Pregària a la Verge del Remei» (capella de la veïna Plana d'Urgall), i en conjunt «Al cel blau», ambdues composicions del mestre. Al moment de l'elevació el mestre Comella tocà amb una improvisació en la qual s'endevinaven les notes d'«Els Segadors».

Acabada la missa, l'Orfeo adorà la sagrada reliquia.

En sortir del temple aquella garnició s'estacionà al carrer i plaça de l'entorn i en les seves converses amb els mestres i orfeonistes els felicitaven i els dirigien altres expressions de simpàtia.

Tota la població n'està satisfetíssima de la visita de l'Orfeo. Quan els orfeonistes entraven a algun bar a beure, o en altres establiments a comprar petites coses, no volien que paguessin. Les famílies esperaven les senyores que els havien tocat com a hostes, i les acompanyaven cap a l'interior de la ciutat.

Aquesta següia tenint tots els carrers amb els balcons empallissats. Fins n'hi havia als carrers de la costa del castell. La Casa Consistorial (l'antiga «Paheria»), tenia els artistes, finestralers romànics de la plaça i del pati interior, amb draperia de vellut carmesí, amb escuts brodats. La façana que dona a l'esplanada «Banqueta» i al riu tenia hissada la bandera de les quatre barres. Les balconades de la Diputació i altres corporacions, totes també empallissades.

EL SEGON CONCERT

A quaris de quatre sortien de la Paheria, on estaven dipositades les senyores del Liceu Escolar, de l'Orfeo Lleyda Nova, Orfeo Balaguer, Orfeo Cerverí, Orfeo Nova Tarrega, Orfeo Joventut de Bellpuig, amb les comissions de cada Orfeo. El nombre públic que ja acudia als Camps Elisis, obria pas a aquell seguit de senyores i molts es treien capells i gorres saludant les insígnies de les entitats patriòtiques.

El magnífic, parc de grandiosa i atapeïda arbrada dels Camps Elisis, era envaït per una corrua interminable de gent, que contemplava l'arribada dels orfeonistes. Els cafès del parc eren concorregutíssims.

El teatre oferia un bell espectacle. Les columnes i l'ampit de les lloïges eren ornamentats artísticament amb garlandes de flors. Al mig, un gran escut de Catalunya. La concurrència era grandiosa: a la immensa gradua del públic a la platea i lloïges i als passadissos, arreu les persones hi estaven atapeïdes. Cal pensar que eren les quatre de la tarda, i malgrat haver-hi tots els finestralers de bat a bat, la calor que s'hi sentia era xafogosa. A les lloïges hi havia les més distingides famílies. En una d'elles hi ha hagut en els dos concerts el general governador militar i la seva família, que a cada concert s'ha retirat, com una mostra de delicadesa, en acabar la penúltima peça del programa. Entre la concurrència hi havia moltes sacerdots. A l'entorn del teatre, sota l'arbrada, hi havia una gentada que gaudia fragmentàriament de les cantades.

L'escenari presentava, un encisador espectacle: les eixenides, damiselles orfeonistes, amb les blanques mantel·lines de puntes, els vallets amb les barretines vermelles, els homes amb la gorra musca, presidits per la senyora de l'Orfeo Català, al mig de les sis senyores dels orfeons comarques esmentades. Aplaudiments entusiastes saludaren l'entrada de cada secció d'orfeonistes i cada senyora. En entrar el mestre Millet, se li tribuà una formidable ovació.

Com en el primer concert, quan l'Orfeo entonà el seu himne, el «Cant de la Senyera», d'En Millet, tota la concurrència, absolutament tota, va alçar-se dreta i li tribuà una formidable ovació.

A la primera part, hi havia harmonitzacions de vuit cançons populars: «Canço de Nadal», «El pardal», «Sant Josep i Sant Joan», de Pérez Moya; «Muntanyes regalades», Sancho Marraco; «El testament d'Amé-

lia», Cumellas Ribó; «Els tres taborers», Lambert, i «Canço de Nadal», mossèn Romeu Les senyores «La nostra verema» i «La sarda de les monges», d'En Morera.

Totes molt aplaudides. Algunes bisades. L'Andreu Fornells i l'Emili Vendrell, ovacionats en els «solos».

També ovacionada, en la segona part, la secció d'homes, en cantar «Les flors de maig», d'En Clavé; «L'emigrant», d'En Vives (que causà una profunda emoció i s'obligà a bisar), i la humorada «Canço de nois», de Grieg, que provocà grosses riallades.

Les tres seccions cantaren «Les campanes de Nadal», Comes; «La Mare de Déu», deliciosament interpretada; «La mort de l'escola», emocionant interpretació, molt aplaudida, i ovacionada la Fornells en tornar de fer les quatre notes del violí.

El Credo de la Missa del Papa Marcel, amb tota la seva grandiositat, fou escoltat amb un religiós silenci. El públic seguia, suggestionat, les meravelles de la composició i de l'execució, que En Millet portà amb inspirada mestria i l'Orfeo amb una disciplina, amb un entusiasme i amb una potencialitat de veus admirables. Ja abans d'acabar aquell «amen» imponderable, el públic en massa s'alçà dret, exaltat, aplaudint, allargant els braços, aclamant l'Orfeo i el mestre Millet. Fou un espectacle de multitud profundament emocionant.

COMIAT PATRIÒTIC

I aquell moment d'entusiasme artístic girà sobtadament i es tornà patriòtic, i amb la mateixa vehemència demanava insistentment a En Millet que es cantessin «Els Segadors». I no hi havia més remei que cantar-los i es cantaren en mig d'una frenètica exaltació patriòtica; cala vers cada estrofa de l'himne eren subratllats amb aplaudiments dels que no es podien retenir i esclataven ovacions, que tot i ser cançons antigues, amb aclamacions a la pàtria, a l'Orfeo, a En Millet, a Lleyda, mentre els orfeonistes avançaven vers la boca de l'escenari, seguits per les senyores, enlairant les barretines al·les i voleiant els mocadors al·les, i la gran garnició enlairava capells i voleïaven mocadors i es crenaven visques i afectuoses veus de comiat i a reveure.

Fou un espectacle de germanor que perdurà sempre en la pensa dels que ho presenciaren.

LA GERMANOR

Ha estat una cosa admirable: han caït totes les passions partidistes; totes les classes socials, des del republicà fins al capella, tots s'han unit en un sol pensament, en una sola acció, per a col·laborar al més esplendent èxit d'aquesta visita de l'Orfeo Català, com si hi veïssim una representació de la pàtria.

Ni el més lleu incident desagradable ha entelat la brillantor d'aquestes esplendides festes; la més franca, la més generosa simpàtia han trobat arreu els orfeonistes, que trobaven arreu i en tothom un company i un amic.

CAP A L'ESTACIÓ. LA MARXA

Per això el públic s'acostava als orfeonistes i, barrejat amb ells, en corrua llarguíssima, sortia dels Camps Elisis, embocava el pont, seguia per la Banqueta i la Rambla de Fernando i anava a omplir atapeïtament aquell andén. Mai no s'havia vist una tan immensa germanor.

Els orfeonistes ocuparen llurs llocs al tren especial que ja estava allí preparat i rebien en paperines el sopar. El mestre Millet fou complimentat al seu departament per l'alcalde, senyor Estadella, pels regidors senyors Ballester, Ibars, Pinell, Costa, Martín, Palazon i Josa; pel president de la Diputació don Romà Sol; pel diputat don Alfred Perefia; pel canonge magistral; per l'arxiver mossèn Altisen, i pels senyors Robert i Daniel, que han estat l'ànima impulsora de l'organització de les festes; pel gran poeta don Magí Morera i Gal·lià, admirable pel seu entusiasme juvenil; distingides dames i belles i gentils damiselles, que volien estrènyer la mà del mestre i dir-li paraules d'admiració.

D'un cap a l'altre d'andén es veuen braços que allarguen mans cap a les finestres demanant una afectuosa

encàixada de les notes i dels homes de l'Orfeo. Era un espectacle commovedor. En Joaquim Cabot, fent-se resó d'aquell moment psicològic, des de la finestra va dirigir la seva càlida i eloqüent paraula a aquella afectuosa i entusiàstica multitud, dient-los que aquella manifestació la sentien al fons del cor; que no trobava paraules dignes d'expressar l'agraïment que tots sentien per la triomfal arribada, pel seguit d'atencions i obsequis que arreu havien trobat; per les ovacions que en els concerts havien rebut per aquella corprentedora i grandiosa manifestació de comiat; que a tothom voldrien abraçar, i en la impossibilitat de fer-ho donava una afectuosa estreta de mà a l'alcalde; representant de la ciutat. El senyor Estadella, que era baix, a l'andén, li allarga la mà i tot el poble esclata en ovacions.

El record vostre perdurà sempre en nosaltres; el fruïrem tota la vida i sols voldríem haver meregut de vosaltres un sentiment semblant...

No pogué acabar perquè els aplaudiments i els visques ofegaren les darreres paraules.

Els pocs moments que restaren abans d'arrencar el tren serviren per a repetir les mostres d'afecte; per a saludar uns i altres amb visques. L'ovació fou grandiosa quan En Morera donà un visca a Catalunya.

En sonar el senyal de marxa del tren esclatà una cridòria aixordadora, seguida d'un gran espetec d'aplaudiments i capells que s'enlairaven, mocadors que voleïaven mentre els orfeonistes i el públic antonaven a l'unison l'himne de la pàtria.

La garnició que no podia a l'andén s'havia situat als dos costats de la via fins al pont del riu i els aplaudiments i visques anaven seguint la marxa del tren com un reguero de pólvora que s'anés encenent.

Quan ja orlem que s'havia acabat, en passa el pont, i ens disposàvem a seure i a reposar, a l'altra banda del pont, fins al canal també, hi havia colles de gent que aplaudien i vic-

torejaven i voleïaven mocadors.

A l'Orfeo Català li ha estat difícil organitzar l'anada a la ciutat de Lleyda, perquè ho havia intentat tres vegades i sempre havien sorgit obstacles insuperables, però aquesta vegada hi ha entrat i sortit per la portalada gran del més esplendí, de més espontani i afectuós entusiasme i unànime simpàtia i germanor de tota la ciutat.

Es de creure que l'Orfeo, amb els seus cants hi haurà sembrat bona xèxa de germanor i d'entusiasme patriòtic que hi germinarà, creixerà i granarà esponsorosament.

Però les mostres d'admiració i simpàtia no s'acabaren amb les de Lleyda, perquè en passar el tren per Molle russa, per Bell-lloch, grans aplaudiments de gent aplaudia i victorejava; Tarrega, En Millet fou obligat a davallar del vago i l'abraçaren i aplaudien i victorejaven els de dalt dels vagons i els de l'andén. A Cervera hi havia gent a l'andén que saludava els orfeonistes.

Després, aquestes soparen, en mig de la més germanívola expansió. Aquell resum de joventut i d'entusiasme reclos dins de tan reduït lloc, s'intensificava i esclatava de la manera més joiosa i simpàtica.

A Manresa davallà del tren per dirigir-se cap a Sallent el simpàtic i bonadós entusiasta i modest mossèn Josep Portells, director de l'Orfeo Sallentí, el qual havia acompanyat l'Orfeo Català, aquests dies. Els orfeonistes li encarregaren una munió de records per a les famílies s'hallantines que els havien obsequiat tant i tantíssim quan l'Orfeo Català anà a Sallent dies enrera.

Després els vallets ja no pogueren aguantar més i s'adormiren, però el jovent seguí en les seves expansions i així arribaren a Barcelona, a un quart de dues de la matinada, plenament satisfets de l'èxit de l'excursió.

— Pere Pagès i Rueda.

Les Idees i les Imatges

LA NACIO, EL NACIONALISME I EL DRET

La nació és el determinisme nacionalista realitzat.

En aquesta nacional realització i no en la seva aspiració nacionalista cal basar-hi, al nostre modest entendre, les premisses i conclusions d'un vi i fecund concepte jurídic del nacionalisme.

El dret del nacionalisme — a l'igual dels tan errats com famosos drets de l'home — més que un dret a priori ens apar un dret a posteriori.

El nacionalisme, en tant que aspiració, no té drets — com diria Comte — sinó deures.

El dret pertany al fet aconplegit al nacionalisme realitzat: a la nació.

Així i tot, el dret de la nació — com tot go que és humà, relatiu i moridor — és un dret que cal renovar, justificar i honorar, constantment, al través del temps i de l'espai.

JOSEP MARIA JUNOY

PROTESTA

Havent estat nomenat de R. O. un magistrat de l'Audiència de Barcelona, la Unió Jurídica Catalana, complint una de les finalitats per les quals fou creada, fa públic que la llei espanyola orgànica del Poder Judicial provisional, d'ancà de l'any 1870 que es promulgà, està inspirada en el desconexament més absolut de les modalitats catalanes, i per tant, en el menyspreu de les necessitats del nostre territori, i en conseqüència els funcionaris de la carrera

judicial són nomenats prescindint de què ignoren el dret, la llengua i els costums jurídics de la nostra terra.

Amé aquesta ocasió la Unió Jurídica Catalana, respectant en què que es mereix la persona del magistrat nomenat, protesta una vegada més de l'arbitrarietat que sota aquest punt de mira significa el nomenament, i afirma novament la necessitat imperiosa que els homes que encarnin l'estament judicial a Catalunya tinguin amb el territori una compenetració essencial.

Els Pomells de Joventut

Avui, a les vuit de la nit, a l'església de Bellem tindrà lloc l'assaig de la missa i restants cants litúrgics que han de cantar-se el vinent diumenge al Monestir de Montserrat, amb motiu de la festa dels 500 Pomells de Catalunya.

Necrològica

Ha causat sentiment la mort del metge doctor Vidal Solares.

El doctor Vidal Solares, si bé havia nascut a Cuba, pot ésser considerat com a barceloní. A Barcelona havia guanyat la seva fama, i en la nostra capital havia fundat el nosocomi per a nens pobres, on acuden moltes famílies necessitades amb llurs fills malalts.

Diàriament concorria a l'hospital del doctor Solares moltíssimes mares, portant en braços llurs fills malalts.

El metge que ha perdut Barcelona, havia juntat el seu nom a tantes obres benèfiques i de caritat que el Govern va voler donar-li una prova d'estima atorgant-li la creu de Beneficència. També Barcelona va voler premiar els seus meritoris servels nomenant-lo fill adoptiu.

A. C. S. el metge que havia consagrat la seva vida a la Puericultura, i rebí la seva família el testimoni del nostre condol.

LA SITUACIÓN

El gobernador levanta la clausura al «Orfeo Catalán»

Ayer tarde un periodista preguntó al gobernador si había recibido una instancia firmada por varias entidades musicales en la que piden la reapertura del Palau de la Música Catalana.

El señor Milans del Bosch contestó que sí, pero que no había contestado a ella porque hay otra, del «Orfeo Catalán» en la que se hacen determinadas y explícitas manifestaciones que tiene que estudiar detenidamente. Añadió que en breve daría solución al asunto, contestando a los firmantes de ambas instancias.

En efecto, por la noche se entregó en el Gobierno civil una nota a los periodistas

Dicha nota dice así:

«El «Orfeo Catalán» ha presentado en este Gobierno el siguiente escrito:

Excmo. señor: El infrascrito en la calidad con que actúa de presidente del «Orfeo Catalán», se cree obligado a poner en conocimiento de V. E. que el día 1 de este mes ha vencido el cupón de las obligaciones que dicha entidad tiene emitidas, sin que, por la suspensión gubernativa que le ha sido impuesta por la autoridad de V. E., le haya sido posible atender a su pago.

Tampoco ha podido por la misma razón el «Orfeo» dar las habituales clases de canto y música a los alumnos matriculados, ni facilitar su sala de conciertos, única en Barcelona, a las asociaciones musicales y a los artistas que lo habían solicitado.

Al exponer a V. E. las graves consecuencias que en el orden económico y en el cultural y artístico se derivan de la situación en que se encuentra el «Orfeo», no pretende el infrascrito discutir la sanción que le fué impuesta, sino única y exclusivamente llamar respetuosamente la atención de V. E. por si estima que, después del tiempo transcurrido, es posible dejarla sin efecto autorizando de nuevo el funcionamiento del «Orfeo».

No cree el infrascrito que para ello pueda haber obstáculo ni dificultad, puesto que en la comunicación elevada a V. E. en 4 de julio último ya manifestó explícita y terminantemente que el «Orfeo Catalán» se abstendrá de toda actividad política, limitándose al cumplimiento de sus fines culturales y artísticos, dentro de los cuales ha respetado, respeta y respetará la legalidad constituida. Con lo cual el que suscribe, como presidente del «Orfeo Catalán» y dentro de los límites que le imponen sus estatutos y el carácter de los fines sociales, hizo en nombre de la sociedad, manifestación de respeto a la unidad de España, base angular de la legalidad constituida.

Nada más puede agregar el infrascrito, ni cree que nadie pueda exigir otra cosa, sino la afirmación concreta que acaba de hacer y que significa que el «Orfeo Catalán», ni en su espíritu, ni en su orientación, ni en su actuación, tiene propósito alguno perturbador ni subversivo; ama intensamente la tierra catalana, pero no ha estimado, ni estima que ello sea incompatible con los sentimientos de fraternidad y amor a las demás regiones españolas, de los que ha dado durante su larga y gloriosa historia, reiteradas pruebas.

Espera el que suscribe, que desvanecido con lo que queda expuesto todo equivoco, accederá V. E. a levantar la sanción impuesta al «Orfeo Catalán», en 24 de junio pasado, autorizando su funcionamiento.

Gracia que espera obtener de V. E.

Dios guarde a V. E. muchos años.

Barcelona, 13 de octubre de 1925.—J. Cabot.

El Excmo. señor gobernador ha acordado levantar la clausura del «Orfeo Catalán».

Imposición de multas

En el café «Círculo de Recreo», de La Garriga, nueve jóvenes promovieron hace unos días, un incidente al que se atribuyó carácter político.

Cuando ya descansaban en sus casas, fueron detenidos por los mozos de escuadra y conducidos a la cárcel de la población. Comprobados los hechos, fueron puestos en libertad, habiéndose impuesto una multa de cien pesetas a cada uno.

—Por orden gubernativa han sido suspendidas, hasta nueva orden, las funciones anunciadas en el Casino de la Colonia, de La Garriga.

Consejos de guerra suspendidos

Por haberse ausentado de esta capital el procesado, se ha suspendido el Consejo de guerra ordinario de plaza que debía constituirse mañana en la sala de justicia del edificio de Roger de Lauria para ver y fallar la causa instruida por el comandante de infantería don Vicente Sevil contra el paisano Luis Rodríguez Velarde, acusado de un supuesto delito común.

El citado individuo se alistó el 24 de septiembre último para el tercio en el banderín de enganche de esta plaza, saliendo para Ceuta con otros, pocos días después.

—Se ha suspendido en Reus, el Consejo de guerra que se tenía que celebrar contra algunos jóvenes de dicha ciudad, motivado por la aparición de unas banderas el 11 de septiembre del año pasado.

El túnel de la calle de Balmes

Ayer mañana se firmó en el despacho de la Alcaldía, la escritura de convenio entre el Ayuntamiento y la compañía del Ferrocarril de Sarriá para la conversión en subterránea de la línea de la calle de Balmes.

Por el Ayuntamiento firmó dicho documento el alcalde, y por la Compañía su director, Mr. Fraser Lawton. Autorizó dicha escritura el notario señor Sánchez.

Dentro de pocos días se publicarán las bases del concurso para la construcción de la línea subterránea de la calle de Balmes.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Orfeo Català

El concert que, seguint ja una bella tradició, dedica l'Orfeo Català a les cançons nadalenques, assolí enguany l'èxit ja també tradicional. I heu's ací un concert francament i victoriosament popular. En ben poques sessions pot hom comprovar, en veritat, la dolça i ben íntima fusió que s'estableix, de vegades, entre l'obra, l'executant i l'auditori, com en aquesta mena d'audicions. Sessions formoses i, d'altra banda, ben típiques, ben nostres!

Enguany, oïrem les següents primeres audicions: sis nadales provençals del segle dissetè; Nadala i Nadal, de mossèn Romeu; Llegenda, Tschai-kowsky; *Cantada de Nadal (estrena), Francesc Pujol.

Les nadales provençals són boniques, escaients i ben marcadament característiques. Les harmonitzacions són justes. Sabem que En Pujol ha corregit i embellit una mica les versions de Saboly. L'infadigable i conegut artista s'encarregà també de les traduccions en bell catalanesc.

Nadala, de mossèn Romeu, és una pura i senzilla joieteta.

Nadal, del mateix autor, és una

Dimarts 29 de desembre de 1925

composició, també, com l'anterior, per a cor i orgue, absolutament encisadora. Mossèn Romeu té el secret de les delicadeses. I com el seu art, humil i ple de dignitat, fa sempre olor de cosa natural, de cosa pura, de cosa popular, de cosa nostrat!

Nadal, de mossèn Romeu, hagué de repetir-se. (Ho havia ja estat, també, el Glòria de la missa de la Mare de Déu de Núria, del mateix autor).

Cantada de Nadal, del mestre Francesc Pujol, és una franca troballa. I és ben filia, podríem dir-ne, de les necessitats del concert de la diada. Versos (també d'En Pujol) i música constitueixen un tot absolutament «de casa». Ningú, en efecte, pot capir i sobretot sentir, el que batega en el fons d'aquests versos, i d'aquesta música, del que ho motiva tot i fins ho explica, com el nostre públic, com nosaltres. En aquest sentit, el que podríem anomenar Poema popular, d'En Pujol, és innegablement i evidentment reeixit.

En Pujol es serveix, certament, en la seva obra, d'elements populars, però tota l'obra, amb tot, és «ben seva». Es serveix dels subsrits elements amb l'extremada oportunitat, amb traça i en palesa.

En Pujol empra, també, un cop més, en la seva Cantada, «modernismes» harmònics. Però ho fa també, com sempre, amb maliciosa prudència. I aquests modernismes, en mans d'En Pujol, no esdevenen mai fórmules.

I en escriure la seva cantada, En Pujol ha provat també, una vegada més, que sap servir-se dels timbres, dels recursos dels instruments. Com a model d'aquesta mena de traça que no tots els músics, no tots els compositors posseeixen, citarem, per exemple, el preludi instrumental amb el qual comença l'obra. Preludi confiat a l'orgue i al piano. Ja no és possible combinar amb més gràcia els dos esmentats elements. Bé és veritat que, a la traça evidentíssima d'En Pujol, cal afegir-hi la cura i la malícia dels executants: els mestres Pérez i Salvat.

En Francesc Pujol fou justament aplaudit, aclamat.

La Llegenda, per a cor, de Tschikowsky, és ben formosa. Gairebé ens reconcilia amb el mestre rus!

Ultra les primeres audicions ja citades, En Lluís Millet dirigí El cant de la Senyera, Cançó de Nadal, La donzelleta i Sant Josep i Sant Joan, de Pérez; Cap a Betlem i Glòria de la missa de la Mare de Déu de Núria, de mossèn Romeu; El Noi de la Mare i Entre flors, d'En Nicolau; La nit de Nadal, de Tomàs, i l'Alleluia de l'oratori El Messies, de Haendel.

Col·laboraren encertadament al concert que acabem de comentar, ultra l'Orfeó Català, sota la direcció sempre experta, vehement, del seu director En Lluís Millet, la senyoreta Olivella, la senyora Salvat, i els senyors Crespo, mossèn Romeu, Pérez, Comella i Salvat.

I avui sí que podem dir, sense cap por d'errar-nos, que tothom eixí ben satisfet de la sessió.

F. LL.

BARCELONA

Concierto en homenaje al maestro Vives

Como era de esperar, el concierto de homenaje al maestro Vives, atrajo numerosísima concurrencia al Olympia, que se llenó por completo.

Y caldeada la atmósfera por el entusiasmo, las ovaciones más entusiastas fueron prodigadas a los intérpretes y al maestro Vives, cuyo programa estaba integrado por obras suyas.

En la primera parte, a cargo de la cobla Barcelona, figuraban en primera audición las sardanas «Matina da santpolenca», «Goigs i planys», «Eixelebrada» y «Montserratina».

Es Amadeo Vives docto en la instrumentación, y por ello no es de extrañar que la técnica resplandezca sobria y concisa en estas sardanas para cobla.

Son ellas de meridiana claridad, sin que la envoltura armónica que no deja de tener positivo valor, empañe ni desvirtúe la línea melódica que flota y se mantiene constantemente a la altura de una fluida inspiración.

A excepción de la primera, fueron todas repetidas, y en la segunda en consonancia con su título, su melodía melancólica y plañidera, es evocadora de nostalgias de puro sentimiento.

Al final de cada una recibió su autor los más entusiastas aplausos que le obligaron a salir al proscenio. Cabe citar al maestro Albert, que realizó verdaderas filigranas con su tenora y demás profesores de la cobla «Barcelona», cuya labor resultó cohesionada, justa y expresiva.

En la segunda parte deleitó al auditorio, la eximia cantatriz Mercedes Plantada.

Las inflexiones aterciopeladas de su hermosa voz, realzada con la fogosidad de un romántico «decir» realizaron las canciones del poema «Cantagó», «La Fada de Banyoles», «La Fada do rosas» «La Fada de Lanós», cuyo corte de sentida melodía hallaron una intérprete no superada. «La Filadora», «La Filla del Marxant» y «La Pastoreta», armonizadas por el maestro Vives, integraba el resto de la segunda parte dicha, cantadas admirablemente que fueron también por la señora Plantada.

El acompañamiento de piano a cargo del maestro Pedro Vallribera resultó digno, por su ajuste y fusión sonora, de la labor realizada por la cantatriz.

El final del programa, a cargo del Orfeo Catalá, lo componían «L'Enigrant», el idil·lis «Jesús i Sant Joan» de sotovocce delicado. «La Lluna» y «La Rosa», de sabor chamanniano, y el scherzo «Canta y vola que fa sol», que hubo de repetirse y con acompañamiento de cobla «La Ballerguera», de sabor popular vibrante, que también hubo de bisarse.

Como hemos consignado reinó indescriptible entusiasmo en todo el concierto. El maestro Vives recibió ovaciones apoteósicas, de las que participaron todos los intérpretes y especialmente el Orfeo Catalá y el maestro Millet por su labor insuperable.

J. N.

(14 Julio - Teatre Olimpic)
1926

Una jornada de gloria para el eximio Orfeo Catalá

"Misa Solemnis"

El centenario de la muerte de Beethoven ha tenido como dignísimo corolario la magna audición de la "Misa Solemnis" dada por el glorioso Orfeo Catalá.

Barcelona ha conmemorado dignamente la memoria del coloso Beethoven. Después de los festivales del Liceo, de los de la Orquesta Pau Casals y los no menos dignos de la banda municipal, nuestro incomparable Orfeo, nuestra benemérita entidad, admiración de propios y extraños, ha puesto la piedra maestra en el arco triunfal erigido al glorioso músico.

LA SALA

Mucho antes de empezar llenáronse los pisos altos y bien pronto el público ocupaba todas las localidades. El aspecto era imponente.

Nadie dice que no quedó en taquilla asiento ni entrada para vender; si el Palau hubiese dispuesto de triple aforo, también el taquillaje hubiera resultado insuficiente.

El busto del maestro que forma parte del adorno del hemicycle apareció cubierto con una espléndida corona de flores.

A las diez en punto los profesores de la Orquesta aparecieron en el estrado, siguiéndoles los coristas, y, finalmente, el cuarteto de solistas con el maestro Millet.

El público recibió con francas salvas de aplausos.

Al empuñar la batuta el insigne maestro Millet hizo silencio general y seguidamente atacáronse los primeros acordes de "Kyrie".

LA INTERPRETACION

Obra verdaderamente titánica, sólo dable a una entidad como el Orfeo Catalá y a un maestro del fuste de Luis Millet es la de ofrecer una audición de la "Misa Solemnis". Las dificultades no escasean, pues Beethoven trataba muy libremente las voces.

La "Misa Solemnis" había sido dada ya por la Asociación Musical en unos conciertos que el año 1906 dirigió el maestro Lamote. Como no es partitura factible de ser cantada con frecuencia, para la mayoría de los que asistieron al Palau era una primera audición.

Tiene tan magna partitura momentos sublimes y que Vicent D'Indy compara con la gran misa en si menor de Bach y "Parsifal" de Wagner.

Aunque algunos críticos han querido presentarla como a composición de ambiente

profano, no puede negarse que son más abundantes los momentos de extrema religiosidad. El "Miserere" es una página de honda emoción, como asimismo la mayor parte del "Sanctus".

Claro que se manifiestan los grandes rasgos del sinfonista, y algunas veces, como en fragmentos del "Gloria" y "Credo", el músico se inclina más hacia el estilo profano.

Mas esas son particularidades y pequeñas cosas que no merece la pena de discutir en una partitura tan excelentemente sublime como la "Misa Solemnis". Ella es un digno remate de la obra beethoveniana que, con su hermana la "Novena", formaron el punto cumbre del genio.

Pero a esta belleza musical el gran Millet ofreció una interpretación tan digna como la partitura merecía. Sólo un músico de su temple podía obtener tan puros matices y tan espléndidos resultados. Los coristas por su parte, esos beneméritos anónimos, pusieron toda su fe, toda su alma en secundar la magistral batuta del maestro Millet.

Nada fácil es para los solistas la partitura, pero los artistas Andrea Fornells, Concepción Gallao, hermanos Brunig y Emilio B. Fargas, además de mostrarnos bellas facultades, dieron la sensación de que habían hecho un magno estudio.

La orquesta, irreproachable, justísima en todos los momentos y no escaseando en entusiasmo.

Eduardo Toldrá tuvo a su cargo el solo de violín del "Benedictus", demostrando en tan difícil como delicada página el gran artístazo que encierra su alma.

Hay que citar también con elogio al organista Vicente María de Gibert.

FINAL

Al terminar los distintos fragmentos, desde la primera butaca a la última galería unieronse las manos frenéticamente para dedicar aplausos a aquel puñado de artistas, y tal como iba desarrollándose el concierto las ovaciones seguían en crescendo. Terminado el último acorde, el público en masa dedicó al incomparable Millet un imponente homenaje, pero el maestro insigne, honra y gloria de nuestra patria, quiso compartir los aplausos con sus colaboradores abrazándose con el maestro Pujol.

Bien; noche de triunfo que debe señalarse con letras de oro en la brillante historia artística del benemérito Orfeo Catalá.

ALARD

De Instrucción pública

Por las respectivas secciones han sido nombrados los maestros interinos siguientes:

Sección de Barcelona: don Ramón Ibañez, para la escuela de Tous; doña Mercedes Pérez, para la de Cardona, y doña Elvira Barch y don Fernando Company, para esta capital.

Sección de Tarragona: don Jacinto Balaguer, para Ametlla de Mar.

Sección de Lérida: don Antolín Terras, para Tous, y don José María Aubelo, para Escalare.

Sección de Gerona: don Narciso Vaqué, para Vilajuiga.

Se conceden treinta días de licencia por enfermedad, con todo el sueldo, a los maestros don Juan Munt Rabassa, de Joppe (Gerona), y don Manuel López, de esta capital.

La inspección de primera enseñanza de Barcelona ha remitido a la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros las instrucciones necesarias para la formalización

del contrato-empréstito que ha de efectuarse para la construcción del nuevo edificio escolar en Taberaoalas (Barcelona).

En virtud de concurso de traslado han sido nombradas: doña Teresa Alló Flores, profesora auxiliar de Ciencias de la Normal de Maestras de Toledo, y doña Aurora López Marro, auxiliar de Pedagogía de la de Navarra, quedando vacantes dichos cargos en las Normales de Segovia y Teruel, a que, respectivamente, pertenecían las referidas profesoras.

En virtud de oposición en turno de auxiliares ha sido nombrado catedrático numerario de Patología Médica con su clínica de la Facultad de Medicina de Madrid don Fernando Enrique Salamanca y Danvila.

Como resolución al expediente incoado para proveer por concurso varias plazas de profesores de dibujo de Institutos se ha resuelto nombrar para la plaza del Instituto de Cádiz a don Ángel Hernández Moledano, declarando vacante igual plaza, que desempeñaba el interesado, en el Instituto de Gálica, la cual se anunciará al turno que corresponda, y, al propio tiempo, se declaran desiertas por falta de aspirantes las plazas

de dicha asignatura de los Institutos de Palencia y Tarragona.

Por cese del profesor don Juan García Lara se conceden los ascensos de escala reglamentaria a los profesores de Escuelas de Comercio siguientes:

Don Vicente Furio Kol, de la Escuela de Palma de Mallorca, pasa a la sección tercera del escalafón; don José Revilla, de Málaga, a la sección cuarta, y don Diego Brocardo, de Jerez de la Frontera, a la sección quinta, con los sueldos de 3,000, 2,500 y 2,000 pesetas anuales, respectivamente.

Manchas en el Sol

Según los datos del Observatorio del Ebro, estos días está cruzando el Sol un importante grupo de manchas cuyo conjunto es de 1.240 millonésimas de hemisferio visible, lo cual representa unos 3,796 millones de kilómetros cuadrados, o sea una superficie siete veces y media mayor que la total de la Tierra.

El referido grupo de manchas apareció por el borde oriental del Sol el día 2 del corriente y desaparecerá el miércoles próximo. Esta mancha, sin ser de las mayores, es interesante por la mucha penumbra con que se presenta. Ya era de esperar la aparición de grandes y frecuentes manchas este año en el Sol, puesto que nos encontramos en la fase de su máxima actividad, que tiene un ritmo de once años.

NOTAS POLITICAS

La Prensa contra la Prensa

Comentando la campaña del órgano de los jesuitas, "El Debate", contra la libertad de la Prensa, escribe "Heraldo de Madrid":

"Nos habíamos abstenido hasta ahora de defender la libertad de Prensa, atacada casi a diario, con la perseverancia que suele poner en sus campañas, por "El Debate". El mundo está lleno de paradojas, y no es de las menos llamativas la que encierra la actitud de este colega con su enconada campaña contra la libertad de Prensa.

No sería posible, en efecto, el caso de "El Debate" en ninguna otra profesión del mundo, aun escogiendo las más libres. ¿Se concibe a un médico que se pasase la vida explicando a los enfermos los estragos causados por la Medicina y la necesidad de poner trabas y cortapisas a su ejercicio? ¿Cabe que un comerciante se dedique a azuzar a las autoridades provinciales o municipales acusándolas de falta de celo en la persecución de sus compañeros y pidiendo a voz en grito multas y sanciones?

El caso de "El Debate" no es nuevo en España. Por el contrario, ha sido siempre norma de los partidos de extrema derecha. Lo que ya no es tolerable es que se fallen los hechos como hace "El Debate".

Debe saber el colega madrileño que sólo en caso de guerra con una potencia extranjera pueden suspenderse en Francia las garantías constitucionales, y aun en este caso la libertad de la Prensa fué absoluta durante la última guerra para todo lo no relacionado con ésta.

Toda otra cosa es faltar a la verdad."

Los liberales

Marcharon a Madrid el presidente del Directorio del partido liberal de esta provincia, don Federico Schwartz; el secretario, señor Caballé, y dos miembros más del Directorio, para conferenciar con el conde de Romanones y visitar a algunos prohombres liberales.

Dos folletos

El ex senador don José Elías de Molina ha publicado dos interesantes folletos, titulados, respectivamente, "La reintegración al campo en España" y "El abandono de la tierra en España"; tratando dichos asuntos con su peculiar competencia.

PATRIA

Diario independiente de avisos y noticias

Año VII. - Núm. 2308

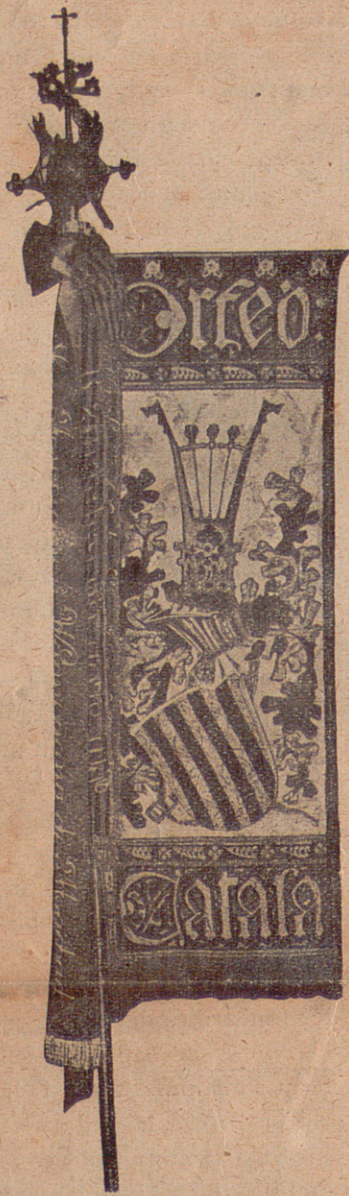
(Franqueo concertado)

MANRESA

Sábado 13 de Noviembre de 1926

REDACCION E IMPRENTA
Pedrogà, n.º 23
Teléfono 787
ADMINISTRACION
Sobrerroca, 18
Teléfono 324
CUSCRIPCION
Manresa: 2 pesetas al mes.
Fuera: 7'50 pesetas trimestre.
Número suelto: 10 cént.

L'Orfeó Català a Manresa

Déu vos guard, Orfeó Català: Vós sou
la nostra música; la música és el nos-
tre esperit, com digué Millet; amb
vosaltres, doncs, ve el nostre esperit,
que és fort com el Montserrat, benèit
com les messes de juny i florit com
les ginestes i roselles. Amb les vos-
tres cançons enciseu l'ànima de Man-
resa i foneu-la en l'esperit que porteu

Cant de la Senyera

Al damunt dels nostres cants
aixequem una senyera
que'ls farà més triomfants.

Au, companys, enarborem-la
en senyal de germandat!
Au, germans, al vent desfem-la
en senyal de llibertat!
que volei! Contemplem-la
en sa dolça majestat!

Oh, bandera catalana,
nostre cor t'és ben fidel;
volaràs com au galana
per damunt del nostre anhel:
per mirar-te sobirana
alçarem els ulls al cel.

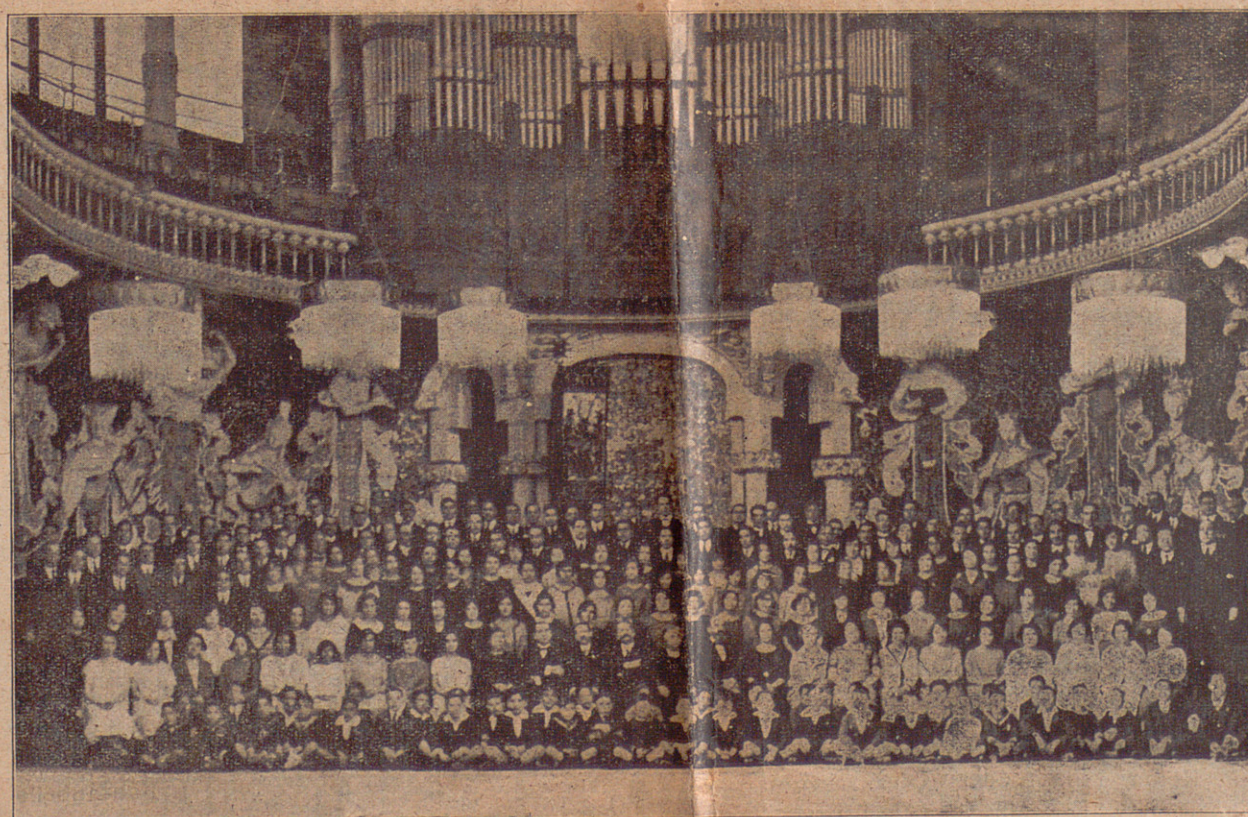
I et duren arreu enlaire,
et duren i tu ens daràs:
voleiant al grat de l'aire
el camí assenyalaràs.
Dóna veu al teu cantaire,
llum als ulls i força al braç.

Al damunt dels nostres cants
aixequem una senyera
que'ls farà més triomfants.

+ Joan Maragall

No hi ha pas res més fort que
una cançó: tot ho venç; i davant
d'ella tota cosa es doblega, trans-
forma i il·lumina. Sols cal saber-la
treure de ben endintre i saber-la
cantar ben enfora.

MARAGALL

Les muntanyes de Montserrat i l'Orfeó Català tenen semblança vera: i apar que així com el tron granític de la Sobirana Bruna s'alça joliument en l'ànima de la nostra terra, així l'Orfeó Català és alçat artísticament en el cor dolçíssim de Catalunya. El Montserrat encimera que els àngels obraren és fort en sa constitució, és enginyós en la positura de ses muntanyes, té la fonamentació arrelada com el seny dels vells, inspira amors de refilades i cantúries i déu dolceses en estar-se dalt als peus de Santa Maria la Regina nostra. Mireu, doncs, ara també com totes aquestes bones qualitats les trobi posades en rellu ben alt en ço que fa el cos fora de l'Orfeó Català. En la corda "te-

nor" dels homes ja hi albir la fortitud que s'enlaire; en la dels "baritons" l'enginy que dona formosures; en la greu corda del "baix" que els homes tenen, el seny més pregon hi veig, aquell que és cosa de casa, cosa nostra i que fonamenta fermament i eternament sosté; l'amor, que és la flor santa de la vida, el sent en les notes; i les dolceses infantivols que tant bo dóna recordar és en els nois. El cos, doncs, de l'Orfeó Català, que és l'aplegament de tots ses cantaires, és una reproducció gaire bé de tot ço que dicta al cor la magnificència i excelsitud de les nostres muntanyes de Montserrat. L'Orfeó Català, doncs, és altre Montserrat nostre. Santa Maria la Mare de Je-

uerist hom reverència en el primer; i Madona la Música Catalana, hom ret homenatge de pregona estimació en el segon: aquell és alt, molt alt... i pels catalans altíssim: aquest no ho és també espiritualment tan com les estimades muntanyes nostres?

Santa Maria, Mare gloriosa del Déu Totpoderós, així com prengueren per tron de l'imatge vostra adorable el Montserrat altíssim, així us preguem que per tron de les vostres formosors d'esperit prengueu l'altre Montserrat artístic que és l'Orfeó Català. En l'un us estimarà l'ànima pietosa de Catalunya, i en l'altre la seva música excel·lent que són nostres planys, nostres rialles i nostres enyors.

En Lluís Millet

Tot bonat, tot sentiment pur, ha aplegat a son entorn a l'aristocràcia del sentiment, també al més humil; a tots amb el mateix entusiasme.

Mestre, doncs, i Mestre per antonomàsia sense gens ni mica d'hipèrbole.

Le n'ha fet son entusiasme per un ideal del qual mai se n'ha separat.

No se n'ha separat perquè és un convençut de l'amor més pur; de l'amor a Déu, bellesa eterna, i de l'amor a la Pàtria, espiritualització de lo creat.

I ara, que per veneració no havem dit encara son nom, deixem-ho a Mestre Nicolau que fa talment:

"En Millet és l'ungit de la nostra ànima col·lectiva per a regir l'expressió de lo més íntim d'ella: son cant."

"En Millet, harmonia humana, és com l'horitzó serè del nostre Mediterrani: tot extensió, tot blavor."

En Lluís Millet, Ditzosa Catalunya de tenir un tal fill! Ditzosos els mestres que poden treballar en col·laboració amb ell! Ditzós el centenar d'orfeons d'aquesta terra que poden seguir el camí traçat per ell!

KURT SCHINDLER

Honorem a Mestre Güell

Diguerem un dia que els que no canten és perquè són eixuts de cor. Hom pot no sapiguer disposar de sa gorja de manera que el cant en surti bellament modulad. Això no fora pas la negació del sentiment del cant. La negació rau en no sentir en el cor el pessigolleig que hi fa neixer l'aleteig de la cançó en arribar-hi suau i dolça.

Els eixuts de cor no canten perquè no senten la necessitat de la cançó; però els que tenen dins el pit la fibra sensible que batega en un hàlit de vida espiritual, desafinarà si és vol, però bé o malament entreobrirà els llavis en l'intimitat de la seva llar, i cantarà.

Si això fa qui sols té de la música l'intuïció de la seva bellesa, que la capeix, però no la coneix, qui la sent; però no pot afiligranar-la en l'execució, que no farà qui no sols porta l'ànima sadollada de la excelsitud del cant si que també té l'educació musical per a coneixer la cançó fins a lo més intrincat de la seua essència?

Qui en tal possessió estigui de la tècnica i del sentiment de la cançó, no sols cantarà ell, sinó que encomanarà als altres quelcom de la seua espiritualitat per a fer una massa educada que com ell sàpiga

trescar pels camins refulgents de l'art bell per excel·lència.

Així és Mestre Güell. Així l'home magnànim que amb la seua exhuberència artística, canta i fa cantar al seu poble. Joiosa la ciutat que entre els fills que ha breçolat en pot comptar de tant optimistes!

Tàrrega, mare amantíssima dels teus fills, pensa que Mestre Güell n'és un de predilecte, i si com a mare a tots deus estimar-los, a n'aquest deus singularitzar-lo en el teu cor, per haver-te donat la joia del «Nova Tàrrega», admirat de quants l'han sentit, elogiat fins dels grans mestres. A ell, principalment, deus la gràcia—que és gràcia i no petita—de poguer avui hostatjar als seus germans cantaires de l'Orfeó Català.

Tàrrega, Mare Tàrrega, tin avui per Mestre Güell un mot d'agraïment.

JOAN DALLA.

Ciutat, Octubre 1927.

DE ACTUALITAT

—Mestre Güell: cada dia us feu més gran.

L'Orfeó Català

Breu historial

En una penya del popular *Cafè Pelayo*, de la Rambla, junt a la plaça de Catalunya, on actuava de pianista en un quartet el mestre Millet, fou iniciat el projecte de fundar l'*Orfeó Català*. Molts amics concurrents al mateix cafè, s'allistaren com a cantaires, no essent difícil trobar també alguns socis protectors, i el 17 d'Octubre de l'any 1891, quedava arreglat el reglament redactat per en Millet i en Vives i l'*Orfeó* començà a actuar, instal·lat en un local del carrer d'en Lladó, contant 28 cantaires i 37 protectors. Foren els seus primers mestres Lluís Millet, Amadeu Vives i J. E. Tort, qui fou substituït al poc temps per En Josep M.ª Comella.

Millet i Vives es repartiren la tasca: donaven diàriament lliçons de solfeig als cantaires i alternaven en la direcció dels ensaigs.

En l'ambient musical de Barcelona de aquells temps dominava la influència de l'òpera italiana i, com a nota avençada, la de la música ampulosa i buida de Meyerbeer. Contra aquest ambient lluità Millet enèrgicament, amb clarividència extraordinària, a l'introduir i fer que fos la cançó popular catalana la base espiritual dels seus deixebles.

El dia 5 d'Abril del 1892 es va donar a conèixer aleshores cor d'homes sols, en un concert organitzat per mestre Nicolau en la sala Beruareggi. Els intrèpits coristes de Millet interpretaren l'*«Aveverum»*, de Mozart i *«Boda d'ocells»*, de Garcia Robles.

L'activitat d'aquesta entitat va anar en augment. A començament de l'any 1893, compta ja amb 50 cantaires i 80 protectors. Tota aquesta temporada col·laborà en molts concerts, entre els quals s'hi comptava els tan notabilíssims que donà la *Capella Russa* en el Teatre Liric.

La *Capella Nacional Russa*, amb les tres seccions de nens, dones i homes, amb

el seu art pur i elevat, amb el seu escollit i característic repertori, en el que abundava la música popular; amb la seua excel·lent interpretació i la calitat i bona emissió de les veus, estimulà a Millet a que l'*Orfeó Català* adquirís l'actual forma definitiva.

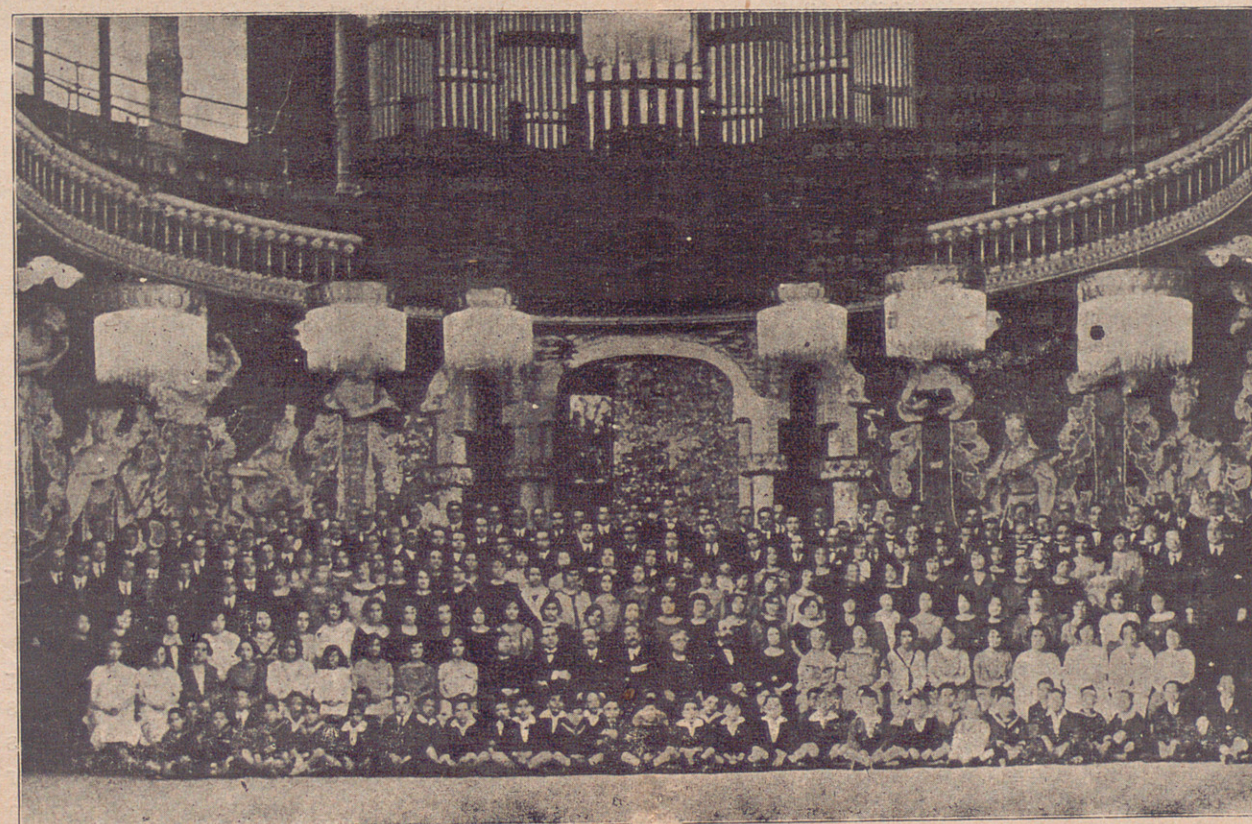
La secció de nens, creada en Desembre de l'any 1895 la dirigí primerament el mestre Gay i després la han dirigida els mestres Josep M.ª Comella, Francesc Pujol i Joan Tomàs.

Poc temps més tard, en 1896, es creà la secció de senyoretes que orgauitzaren la professora N'Emerenciana Wehrle i el mestre Lapeyra.

Amb la seua massa completa d'orfeonistes d'ambdós

Mestre Millet dirigint l'*Orfeó Català*, en el concert a la Plaça Augustum, de Roma

sexes, amb les seues tres seccions, l'*Orfeó* adquirí gran preponderància en la vida musical de Barcelona i de tot Catalunya.

L'activitat de l'*Orfeó Català* s'intensificà de dia en dia; els seus cantaires i protectors van anar en augment constant, i l'influència de la seua obra artística irradiava ja i es deixava sentir per tota la terra catalana.

Aquest mateix any 1896 que fou l'any de la benedicció de la *Senyera* fou també l'any de benedicció total per a l'*Orfeó Català*. La seua actuació va ésser pròdiga, abundosa i senyalada, a l'entorn de la seua *Senyera*.

Des d'aquests moments la volada de l'*Orfeó* és imensa, impossible de des-

criure en el poc espai que disposem. A més d'importantíssims concerts a la capital, de ressonant transcendència, organitzà concerts a Camprodon, Vich, Masnou, Terrassa, Santa Maria de Ripoll, Sant Feliu de Guixols, Sabadell, Mataró, Girona, Reus, Figueres, Sallent, Lleida, Sant Feliu de Llobregat, Vilafraça, Sitges, Arenys de Mar, Tarragona, Poblet, Sant Feliu de Codines, Vilanova i Geltrú, Manresa, etc. i en totes parts ha estat rebut triomfalment i en extrem agassatjat.

Cal també senyalar les excursions artístiques de Mallorca, València, Madrid, Saragossa, París, Londres i Roma.

Fora llarg detallar les festes de la Música Catalana que amb tanta eficàcia ha celebrat. Els concursos Patxot, les grans audicions de ressonància mundial, l'empar, auxili i protecció que com un pare proporciona a l'estol d'orfeons que a faisó seua hi ha escampats per Catalunya.

En fi: l'*Orfeó Català* ha contribuït misteriosament i sense saber com, a fixar la fisomia i el caràcter espiritual del nostre poble. La música, aquesta força misteriosa que s'endinsa en el més pregon de les ànimes, ha fet el miracle.

És l'esperit de l'*Orfeó Català* que fa d'ell el millor cor del món. Aquest esperit és el de la mateixa terra que el sustenta i el de la llum del cel que li serveix de guia. Es nostre propi esperit sublimat, estilitzat, convertit en obra d'art immortal. Veus aquí l'*Orfeó Català*, que demà tindrem entre nosaltres.

Una conversa amb el Sr. Agell

Després de l'excursió gloriosa de l'Orfeó Nova Tàrraga a la capital de Catalunya, en una conversa tinguda amb el digníssim President de nostra primera entitat coral En Lluís Agell Agell, ens deixà entreveure la possibilitat de que ens retorressin la visita els benemèrits cantaires de l'Orfeó Català.

No perquè dubtessim de les paraules de nostre dilecte amic; però ens semblava que era per Tàrraga una empresa gegantina, que ningú se atreviria a realitzar.

Passaren dies i més dies i ja no es parlà més d'aquesta qüestió. Però veus-aquí que un bon dia i tot d'un cop s'en anà amb el Mestre Güell a Barcelona i en retornar ens digué: «La vinguda de l'Orfeó Català és un fet evident».

Em cregut era un deure l'anar-lo a saludar per felicitar-lo personalment per l'èxit assolit en les seues gestions, ja que la vinguda de l'Orfeó Català constituirà per Tàrraga l'esdeveniment artístic de més ressonància que registra la nostra història. Li comunicarem l'objecte de la nostra visita i molt amatent i amb un gestic d'excessiva modestia, ens diu:

—No em mereixo pas jo les felicitacions que m'adreçen, en tot cas, són als cantaires i al nostre Mestre a qui deveu dirigir-les. Sense els uns i l'altre no hauria estat pas possible aquesta grandiosa festa que serà un motiu de joia i orgull per aquestes comarques. Bé és veritat que s'han tingut de vencer moltes dificultats; però amb fe i constància hem arribat a lograr ço que tant anhelàvem i que per a la majoria de nostra gent era un somni impossible de dur a la pràctica.

Hi havia moments en que fins els mateixos companys s'espantaven, doncs el pressupost de despeses a fer era quantios i això més d'una vegada em feu posar de mal humor. Però jo estava decidit a complir la meua promesa, costés el que costés, doncs tenia fe cega amb el poble i la gent de nostres comarques que sempre han respost a les nostres crides.

—...?

—Estic cert que ningú preveia el que havia de succeir. Tenia plena confiança en l'èxit, però no em podia arribar a imaginar que s'agotés tot el taquillaatge el mateix dia de posar-lo a la venda. Lamento l'ocorregut, puix ni els compromisos de la meua família he pogut atendre; però amb bona voluntat, em crec que tot s'arreglarà. Malgrat tot estic satisfet, encara que he tingut de saborejar per endavant, el que en podriem dir, l'aspror de l'èxit.

—...?

—Les despeses pugen a unes 9.000 pessetes; però degut a l'excessiva demanda de localitats, segurament que no hi haurà dèficit.

—...?

—L'Orfeó Català ve a Tàrraga desinteressadament, sense cobrar ni un cèntim. No cal dir que procurarem correspondre com és mereix el seu nobilíssim desinterès.

—...?

—De moment no tinc res en projecte. Després del festival d'En Clavé, l'admirable audició del Magnificat, de Bach, del memorable concert al Palau de la Música Catalana i de la visita de l'Orfeó Català, em sembla que ja no es pot projectar cap altra cosa de més significància i relleu. Avui el nostre Orfeó es troba en un estat de floreixement com mai s'hauria trobat. Ha realitzat una tasca prou meritòria i crec precisa als nostres cantaires concentrar-se una bona temporada en el repós tranquil de l'estudi.

—...?

—Tot el que he fet no té importància, hi ho faig solament per donar dies de glòria i esplendor a Tàrraga, la ciutat que tan generosament m'acollí.

—...?

—Tal vegada, quan es cregui oportú, es faci una excursió a Mallorca. Gustosament faré tots els esforços que calgui per lograr tingui l'èxit que tots els nostres projectes han obtingut fins ara.

Per terminar aquestes ratlles ens bé molt a propòsit unes paraules que oïrem a l'Ateneu, a un grup de personalitats targarines:

«Si ha Tàrraga hi ha alguna persona que se li deu etern agraïment, aquesta és, sens dubte, la del Sr. Agell, doncs ell ha fet conèixer a Tàrraga per mitjà del nostre Orfeó arreu de Catalunya hi ha fet que el seu nom fos admirat per la seua cultura i alta espiritualitat, amb motiu de la visita del gloriós Orfeó Català.»

Nosaltres li retem aquest tribut d'agraïment, donant a conèixer a nostres llegidors la tasca d'aquest ferm patriota que tant es desvetlla per enaltir el nom de la nostra benamada ciutat.

ANY VII

TÀRREGA 9 D'OCTUBRE DE 1927

NÚM. 319

CRÒNICA TARGARINA

SETMANARI INDEPENDENT I D'INFORMACIÓ COMARCAL

PREU DE TÀRREGA, 6.00 Ptes a l'any
SUBSCRIPCIÓ { FÓRA, 7.00 "
NÚMERO SOLT: 10 CÈNTIMS

TOTA LA CORRESPONDENCIA DEURÀ
DIRIGIR-SE AL DIRECTOR MAJOR. 1

—Mestre Millet: Accepteu aquestes flors que són d'Amor i d'Ideal.

ALS BONS TARGARINS

Déu vos guard, gent de la ciutat de Tàrraga. Temps feia que l'Orfeó Català somniava en venir a fer-vos una cantada; coneixiem la vostra vida intensa, material i espiritual; estimaven aquestes terres de l'Urgell i de la Segarra, tan dolces i tan fortes, tan segellades per les nostres virtuts de raça, i per tant sentiem el deure de portar-vos els nostres cants, que si tenen sentit i bellesa és per l'ànima que els aguanta, que és la mateixa ànima que a tots ens fa germans; però les dificultats eren grans i el nostre anhel no es complia. Avui, gracies al vostre entusiasme, gracies sobretot a l'amor que ens uneix al vostre Orfeó que és la vostra veu sentimental, segurament la més profunda i directa del vostre esperit, podem complir el nostre desig.

No us penseu pas sentir res de nou en els nostres cants, bona gent targarina; teniu a casa vostra qui sap refilar i entonar excel·lentment quasi tot el que nosaltres us podem cantar. L'«Orfeó Nova Tàrraga» eixà admirats, fa poc temps, al públic exigent de Barcelona; tothom s'enamorà del bell talent del vostre excel·lent home i artista que és En Josep Güell.

Nosaltres sols venim a fer acatament d'amor a aquesta ciutat catalana i a donar una abraçada d'estreta germanor als braus cantaires que són vostra corona gloriosa i que formen part de la nostra mateixa família de cantaires de Catalunya.

Déu vos guard.

LLUIS MILLET.

Octubre, 1927.

Lo cant dels aucells

Cançó popular, armonitzada per Mestre Millet.

Al veure despuntar
lo major lluminar
en la nit més dítexa,
los aucells cantant
a festejarlo van
ab sa veu melindrosa.

L'Àliga imperial
va pels ayres volant,
cantant amb melodia
dihent:—Jesús es nat
per traurens de pecat
y darnos alegria.—

Respóntli lo Pardal:
—Esta nit es Nadal,
es nit de gran contento.—
Lo Verdum y'l Lluhè,
diuhen cantant també:
—Oh, que alegria sento!—

Cantava'l Passarell:
—Oh, que hermós y que bell
es l'infant de Maria;—
y lo alegre Tort:
—Vençuda n'es la Mort,
ja naix la vida mia.—

Cantava'l Rossinyol:
—Hermós es com un sol,
brillant com una estrella.—
La Cotxa y lo Bitxach
festejan al Manyach
y a sa Mare donzella.

SALUTACIÓ

Qui us ho sabés dir, Mestre Millet, braus cantaires, tot el que tenim al cor! Però, vosaltres ho sabeu prou, com més pregons són els sentiments més es resisteixen a ésser empresonats en paraules estrictes. Per això vosaltres que feu via il·luminats per resplendors ideals porteu sempre a flor de llavi una cançó que és la millor manera de fer entenedores les més grans coses. Per traduir avui la nostra emoció ens caldria enmatllevar a vosaltres mateixos les més belles armonies.

Potser ens sentirem una mica confosos en la vostra presència perquè, si no és per l'amor que ens fa germans, no trobaríem la raó de l'honor que ens feu arribant fins a nosaltres per a una estona de convivència fraternal que no us pot donar cap profit ni afegir un sol brí a la universalitat de la vostra glòria. Si almenys ens sabéssim aprofitar de aquesta lliçó d'humilitat i de l'exemple vivent de continuïtat, d'abnegació, de treball, d'idealisme i de perfecció, vinculat a la vostra obra tan plena de meravelles!

Sigueu benvinguts a casa nostra. Volem esperar que us hi trobareu com en la vostra perquè us la farà recerada i confortable l'escalf de les més sinceres afeccions. Som gosats de dir-vos que en altres llocs haureu trobat més magnificències però no pas més estimació. El vostre nom ho omple tot entre nosaltres ja fa molts dies i posa una mica de llum en cada rostre i una alegria exultant en cada pit.

Segarra, la forta, l'Urgell generós us saluden des d'aquestes planes, avui per vosaltres vestides de festa.

Si el vostre contacte amb elles us ha estat agradós, de retorn a la ciutat fogar de la cultura nostrada, sigueu amables de fer saber a tothom la fidelitat racial d'aquestes comarques i la conveniència de secundar els seus esforços per incorporar-se a l'esponerosa florida de l'espiritualitat pairal.

Per la nostra part d'ara en avant ja no podrem creure inútil la nostra vida pel sol fet d'haver merescut una carícia de la vostra immortalitat.

Mentrestant, us diem amb les vostres mateixes paraules, tan expressives, tan nostres:

Déu vos guard!

Alguns testimonis d'admiració a l'Orfeó Català

Ricard Straus, en el segon volum del Tractat d'instrumentació (p.^a 395) parla de l'Orfeó Català en aquests mateixos termes que textualment traduïts diuen:

«Aprofitem l'oportunitat per observar amb sentiment que l'art del cant a varies veus a capella, o sia sense acompanyament d'instrumental, fora d'algunes notables excepcions, apenes si és aquí (Alemanya) cultivat; mentres que en algunes ciutats de l'estranger, a Holanda, i a Rússia, i com exemple, el més cèlebre, a l'Orfeó Català, de Barcelona, on és tingut avui en gran estima amb un zel digne de tota admiració.»

«Rarament he tingut l'ocasió d'escoltar durant una carrera musical, una societat d'aficionats que dongui una impressió de vida i de intell'igència artístiques més intensa que l'Orfeó Català.

Els executants, animats per la poderosa fe en l'art del seu director Millet, donen tot el que posseeixen amb una generositat *primesantiere* que no es troba en les remarcables societats del Nord, belgues o alemanyes, i que és ben bé l'expressió de nostra ànima llatina. I a pesar d'aquesta furia... catalana, l'execució no deixa de ser del tot impecable com a rendiment. L'audició de l'Orfeó Català ha estat una de les meues més belles impressions d'art.

Vicent d'Indy, Director de l'*Schola Cantorum* de Paris.»

«He vingut a l'Orfeó Català pensant sentir el millor cor del món i he trobat el centre d'un idealisme gran i sant que amb son foc dóna resplendor a aquesta ciutat i a aquest país destinat a tan gloriosa creixença.

L'Orfeó Català sots la direcció segura i inspirada del seu mestre Lluís Millet, ha guardat i mantingut aquí l'ànima i l'idealisme durant tot el desenrotlló meravellós del comerç barceloní i jo crec que en açò

s'aferma son major mèrit; un mèrit incalculable per el pervindre d'aquesta terra.

Kurt Schindler, Director de l'*Schola Cantorum* de Nova York.»

D'una interviu amb el renomnat mestre rus Serge Koussevitzky, extractem el següent:

—«A Barcelona—diu el mestre—, per exemple, poden oir-se òperes alemanyes i òperes russes representades per companyies russes o alemanyes, i en la mateixa ciutat hi ha el millor cor del món.

—«Però ¿i els cors russos?—Pregunta el periodista amb certa ansietat.

—«Miri—diu el mestre marcant cuidadosament les paraules—. A Rússia hi ha millors veus, no diré que no, però com a art, com a disciplina artística, ni a Rússia ni a cap més part del món existeix un cor que es pugui comparar a l'Orfeó Català.

I acabem amb un fragment d'una carta del mestre Amadeu Vives, digne de coneixença i meditació.

Diu així:

«L'Orfeó Català és una cosa única al món; és, dintre altre ordre, com una mena de temple de la Sagrada Família, aixís com Millet també és una altra mena de Gaudí. Es precis aprofitar-se d'aquestes coses mentre les va fecundant l'alénada vital dels seus creadors... Tenen un amorós caliu d'humanitat que després mai més torna... Les grans obres, després es tornen més socials; però ja les sosté la vanitat patriòtica. En canvi ¡quina vibració! quin estremiment! quina tremolor! el de l'intrèpit contacte amb homes com Millet, qui, davant dels orfeonistes, tan inflammat, ens fa pensar en l'Esperit Sant quan donà llengües de foc als apòstols. De foc es tornen les cançons i tota mena de cants al passar per l'ànima de Millet i esclatar després en la garganta dels orfeonistes.»

Espiritualitat col·lectiva

Els adagis, siguin de la procedència que siguin, tenen sempre un fons de raó. No ens atrebirem pas, però, a acceptar en absolut la seua raó. Aquesta raó relativa hem de reconèixer-la a la saviesa popular que ens vé de l'Ebre enllà en aquests termes: «Los pueblos pequeños embrutecen, empobrecen y envilecen.»

Som molts, moltíssims, però, els homes que amb tot i aquesta clara perspectiva del panorama de la vida rural, reflexada en els mots importats, hem de sotmetre'ns, vulguis que no, a aquesta vida rural. El contrari implicaria la pretenció de que viles i llogarets quedessin deserts; ço que fora negar la vida mateixa, puig impossible fora la vida d'una nació sense l'explotació agrícola, i impossible l'explotació agrícola sense els contingents rurals. Massa que s'enrareix, per cert, la vida al camp!; massa que ens havem de doldre de la continuada deserció que de la pagesia fa la gent!

Ja que tenim aquesta consciència de la necessitat dels petits nuclis esparramats per arreu de la terra i a contribució seua hem de posar nostra activitat i nostra actuació, donant-nos a la vida de relació amb la gent que els integren, vulguem tots amb tots, els que per damunt de la matèria sentim aleitejar quelcom immaterial—que és el nostre esperit amb aficions poliformes a quelcom que rau més amunt de nostres testes—portar a terme iniciatives de conjunt que facin més veritat aquella transcrita llegenda.

L'individu, aïlladament, bé pot fer quelcom per sobreure's a l'acció perniciosa que damunt nostre psiquisme exerceix fatalment la vida rural, més aquesta orientació ha de menar-lo a defugir tota altaneritat social que vagi més enllà dels límits de la seua professió, indústria, comerç u ofici. Hom, tancant se després de la quotidiana tasca, al seu gabinet de treball íntim, pot llençar-se damunt els volums de la seua biblioteca, més valuosa o més modesta, i fer-se amb un refinament cultural, amb un civisme envejable,

L'ideal, però, no deu ésser aquest. L'actuació individual ha de guiar a la inhibició col·lectiva, a l'anatema col·lectiu de l'adagi castellà. Perfecció individual, sí; però per posar-la a tribut de la col·lectivitat i fer-la millor en ço que es pugui.

Aquesta orientació pot portar-la a terme un individu sol? Entenem que li seria força difícil. Cada un de nosaltres, i tots amb tots, els quals la sort ens ha portat a possibilitats d'intentar-ho, hem de laborar la perfecció individual per trame-la, també tots amb tots, a la col·lectivitat ru-

ral que integrem, i així fer-la millor, llimant-li els caires durs que la caracteritzen, fent-la—en una paraula—ciutadana.

I si els escollits de cada poble no són prou, encara, per fer-se amb certs mitjans de cultura ennoblidors de nostres esperits, per què no sumant-se diferents pobles i portar a terme una acció mancomunada?

Aquesta actuació hauria de crear, forçosament, agrupacions de pobles—no ens referim pas a agrupacions burocràtiques ni polítiques—a manera de comarques, amb capitalitat pròpia en la qual descapeïlar els programes que s'escapesin a l'abast de cada poble per separat. La cultura allí difundida, com far de belles irradiacions, la capital la projectaria als pobles comarcans a través dels escollits que a rebre-la directament haguessin acudit.

* *

Aquesta nostra visió del deure de civisme estem segurs ha de gravitar diferents vegades—damunt dels homes capdevaners de l'espiritualitat targarina, i convertir Tàrrega en escenari de policromes manifestacions artístiques, han cridat a tots els pobles de la seua comarca per a que fecin cap els fills de bona voluntat a rebre les alenades ennoblidores allí brollantes.

I ara mateix Tàrrega, per mitjà d'aquells homes seus escollits, ens ha tornat a cridar per a que acudíssim a rebre la besada artística que l'Orfeó Català dipositarà, amb els seus cants, en els fronts de quants es sentin ungits pel sant ideal de volguer enlairar-se damunt la vida rural i defugir l'embrutiment, l'enviliment, l'empobriement que en abandonar-se a ella, sense ansies de superació, ha de fer presa de nostres esperits.

I vet-aquí ço que la vinguda de l'Orfeó Català ha de significar i ha de valer per a nosaltres. Amb ell—com ahir, abans d'ahir i més endarrera encara amb altres institucions—Tàrrega, seny de l'espiritualitat comarcal dispersa, ens ofereix, delitosa de fer grans els pobles que la rodegen, un altre element de cultura col·lectiva. Tots quants sentim aquell neguit de fer-nos millors i de fer-ne als petits nuclis on vivim no devem desoir la seua invitació i a ella devem respondre afanyosos d'aquest encoratjament, però altruistes per a després fer-ne contagi a nostres conveïns al reintegrar-nos a les llars, als poblets, i explicar-los-hi el seu encals, la seua significació, la seua transcendència.

J. VILADOT-PUIG,

Agramunt.

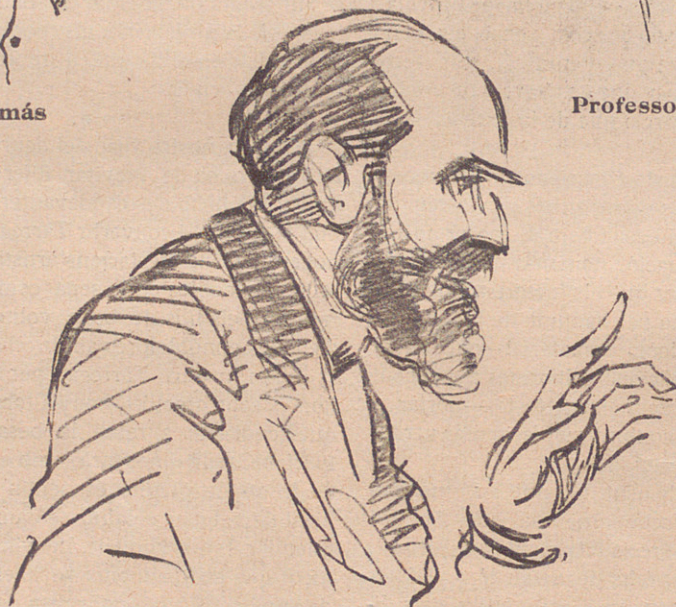
Els Mestres de l'Orfeó Català

Mestre Tomás

Professora Sra. Wehrle

Mestre Francesc Pujol

Mestre Comella

Mestre Salvat

M. PADRÓ DENTISTA VISITA DIARIA TÀRREGA

Tàrrega i el campionat ciclista provincial ::

Fa poc dies varem rebre la visita de D. Juli Montull, Secretari del Club Ciclista de Lleida, organitzador de la gran cursa de 140 quilòmetres campionat provincial. El Sr. Montull ens assabentà de que la sortida que farà la cursa a les dos de la tarda, serà donant prèviament una volta tota la caravana ciclista i automovilista a la Plaça del Carme, a fi de que tothom pugui admirar l'aspecte de la festa i formació de la cursa.

Ens manifestà també que la Comissió deportiva del Club resta molt agraïda de Tàrrega per la bona acollida que fins al present els donen i que faran tot el que per la seva part puguin per no deixar defraudades les promeses fetes.

El F. C. Lleida ha concedit una magnífica Copa pel campió i el diumenge dia 9 es celebrarà un partit de futbol a benefici del campionat.

De la nostra ciutat hi pendran part alguns corredors aficionats ja inscrits i com que l'organització està ja llesta únicament és necessari que el temps s'hi associi perquè tot sigui un èxit.

AGROL CONSERVA VINS

La Central de Telégrafs

Degut a les activíssimes gestions realitzades pel President de la Cambra de Comerç D. Joan Gómez i de l'Alcalde D. Felip de Juan Zalama, ha quedat oberta novament al públic amb el seu funcionament normal l'Estació Telegràfica de Tàrrega.

Constatem amb goig aquesta nova que tant ha de beneficiar als interessos generals de la ciutat i comarca.

Notes varies

—Al sorteig que setmanalment fa de «Regalo para alfileres» l'important periòdic de Barcelona «Las Noticias» ha correspost un premi d'una moneda de 25 pessetes or a la filla del Sargent de la Guardia Civil d'aquesta, senyoreta Rosalia Pérez, quina ha estat entregada per l'acreditada Llibreria Güell (corresponsal del periòdic) a l'interessada.

Pèrdua

S'ha perdut un gos blanc, raça «Mastiff», amb plaxes xacolate fosc, porta un collar amb la placa núm. 57; atent al nom de Jack. Es gratificarà esplèndidament al qui el retorni a aquesta Administració.

—La família Guardiola ens ha entregat 5 pessetes pels pobres del Sant Hospital,

Pròximament: MARIA ROSA, a la societat «L'Unió».

Rentamans, E. CARDONA
R. FERRAN, 44 - LLEYDA

Croniqueta setmanal

Relacionem-nos, estimem-nos i avenim-nos

Avui, quasi hauriem de parlar de l'Orfeó Català i precisant més, de la seva anada a la franca i simpàtica Ciutat de Tàrraga. Però no ho farem pas. No ho volem fer. Millor dit: no ho podem fer. I no podem fer, senzillament, per què ja n'han parlat altres plomes molt més autoritzades i de molta més solvència que la nostra i aquesta, pobreta, és veu tan petita al costat de les altres, tant «liliputiense», que roja de vergonya i atabalada, no pot escriure ni una lletra, encara que se la mati.

De manera que, essent així, preferim plegar el ram i per distreure'ns arriscar-nos a fer una excursió alpinista per les perilloses i divertides—divertides baix el punt de vista municipalesc—serралades de la Rambla. Però abants tenim que dir una cosa. I és que aquesta entrevista de l'Orfeó Català amb Tàrraga o millor dit: de Barcelona amb les terres de Lleida, era molt onvenient i fins molt necessària. Barcelona i Lleida, hem notat que, tot i ésser tant de família, encara no es coneixien prou. I això no pot ésser. No deu ésser. La família, la gran família catalana cada dia s'ha de coneixer més i relacionar-se més; per què els pobles i les comarques, com les persones, com més es coneixen, més s'estimen i com més es relacionen, més es comprenen i s'avenen. Ja sabem que algú dirà «Devegades!» Però vaja, que diguin el que vulguin, és així la majoria de les vegades. I avui es posen d'una manera les coses, que cada dia és fa més necessari que els catalans ens relacionem més, ens estimem més i ens avin-guem més; tant, que de tots plegats no n'hem de fer més que un de sol.

JABS.

Barcelona, Octubre de 1927.

La festa de la Raça

El programa dels actes que es celebraran el dia 12 de l'actual, festa de la Raça, seran els següents:

A les 9 del matí: Missa solemne i Te Deum, a l'Església Parroquial.

En sortint de Missa, tindrà lloc a Cà la Ciutat un esplèndid lunch en honor dels

que serviren a l'Exèrcit d'Àfrica, al qual se hi convida a tots els que han estat al Marroc.

A les 11: Concert a la Plaça Major per la Banda Municipal.

A les 10 de la nit: Ball públic a la societat «La Alianza».

L'Alcalde Sr. Zalama ha convidat per mitjà d'un es circulars a tots els veïns a assistir als citats actes.

El Repartiment d'Utilitats

Se'ns prega l'inserció de la següent nota:

«La Alcaldia de esta Ciudad hace saber a los contribuyentes de la misma que el Repartimiento General de Utilidades correspondiente al ejercicio de 1927 debido a las muchas reformas que se han efectuado siendo una de ellas la adquisición de las Moto-bombas que ascendieron a 15.400 ptas, se ha visto obligada a aumentar el déficit del Presupuesto de 56.814'90 pesetas del año 1925-26 a 71.352'78 pesetas que asciende el de 1927, siendo un aumento equivalente en un 19 por ciento por cada contribuyente»

Associació de Música

Aquesta entitat que amb l'èxit del concert de l'Orquestra Sinfònica de Madrid va veure augmentats la seva vitalitat i el seu prestigi es proposa cridar molt aviat una reunió general d'associats per tal d'informar-los de la seva favorable situació, del pla que té en cartera per al curs 1927-28, per al qual hi ha projectes molt interessants, i d'altres assumptes d'importància per a la marxa i desenrotllament de les tasques de l'Associació.

PLANXES ONDULADES GALVANITZADES E. CARDONA
per a teulades R. FERRAN, 44 - LLEYDA

:: PÀGINA AGRÍCOLA ::

El furt als camps

Oireu queixar a molts agricultots de que alguns desaprensus els prenen de les fruites, hortalices i d'altres productes de la terra que han conreuat amb tota l'abnegació, amb tota la suor de son front... Hi han pobles en que això arriba a un veritable abús, a l'extrem de que una finca que toqui a pas públic té pesant damunt un desvalorament considerable, quan tot fa semblar que hauria de valdre mes.

No hi há motiu que aboní, certament, aqueixa lleugeresa nostra de en passar prop un fruiterar collir, sens previ consentiment, un raïm, un prèssseg o una pera. Abans de fer-ho hauriem de meditar quants vianants faran el mateix camí i qué serà del pagès, que l'ha suada, i és l'únic que la té afanyada, si entre tots els passavolants el deixem sens la fruita que espera adinerar.

—Per una figa?... Per un grapat de prunes?... !Si que sou delicat mestre!...

—No home, no, però és que vos no sou ni delicat ni gens escrupulós si la colliu, i a ben segur que si fos vostra i us la prenién posariéu el crit al cell!...

¿Potser algun sociòleg trobés un xic de disculpa pels furtadors de fruita en el gèrmen que indubtablement, portem tots els cristians a la massa de les sangs, si hem de donar crèdic (un tant humorístic) a les lleis d'herència, de quan Eva s'inoculá furtant la primera poma al Paradís?... ¡Quines teories!... ¿I el furtador d'ametlles, panís ó cols?... Té precedents hereditaris? Si, en té, però no són tan encestrals ni criats

tant espontàniament... Son dels temps de les eleccions amb tupinades, tant repugnants com el mercat del vot en aquells dies.

Procedent d'on sigui l'acte del furt és lleig, no té abonament possible.

No furtem, i tant com no fer-ho nosaltres hem d'inclinar a nostres fills a que no s'hi abituïn, segurs de que aixís els prepararem a que demà disfrutin d'un estat social més perfecte que l'acrua.

A. SALA TIMONEDA.

La clientela agradecida propaga el

Amigo
DÉBIL
tome
Elíxir
== CALLOL ==

Aumenta el APETITO y las FUERZAS rápidamente

Medicamento Aprobado y Recomendado desde el año 1897, por la Real Academia de Medicina y Cirujía, a los débiles.

Cómpralo hoy mismo. - Sólo vale 5 ptas.

Los Médicos, que lo conocen prácticamente lo recetan, lo toman y lo dan a sus familias

Etagers, E. Cardona

R. FERRAN, 44
LLEYDA

De l'Alcaldia

«El Excmo. Sr. Presidente de la Junta Provincial de Abastos en circular publicada en el «Boletín Oficial» núm. 120, de 29 de Setiembre último, me dice:

«Estando ordenado por esta Junta Provincial de Abastos en Circular inserta en el «Boletín Oficial» de la Provincia de 14 de Enero de 1926, que se tengan fijados al público en sitio bien visible, carteles de precios de los artículos de primera necesidad y consumo indispensable, que comprende a todos los de comer, beber y arder, vestidos y calzado en sus clases de uso general; se dispone además que fijen banderitas con los precios indicadores sobre cada artículo, siendo su objeto que el comprador pueda saberlos sin necesidad de preguntar su cuantía, colocándose también en las carnicerías sobre cada una de las piezas de carne colgadas o expuestas sobre las mesas del carnicero las correspondientes banderitas con la clase y precio por kilos.

Igualmente en los establecimientos donde se sirven comidas y bebidas sin excepción ninguna (restaurants, fondas, bares, cervcerías, cafés, tabernas, lecherías, chocolaterías, kioscos, etc.), anunciarán los precios de los servicios teniendo en cuenta lo siguiente:

Primero: Para evitar abusos y también molestias innecesarias al consumidor estas tarifas o listas de precios, así de comidas como de toda clase de bebidas, sin excepción, se harán y se colocarán en forma y lugar que desde la calle sin necesidad de entrar en el establecimiento, puedan ser leídas por el público.

Segundo: De las tarifas de precios de comidas se eliminarán acto seguido los platos que se hubiesen agotado y, salvo ajuste de precio con el consumidor, no se suministrarán otros de condimento especial que no figuren en la tarifa.

Tercero: En lo sucesivo será obligatoria la buena costumbre, ya generalizada, de entregar al consumidor la cuenta detallada de los servicios de comida que le han sido facilitados.

Cuarto: Para que el público sepa a que atenerse y tenga derecho a opción, los establecimientos que acostumbran a servir a un precio determinado comidas completas (cubiertos), las anunciarán también en la forma y lugar antes dichos, debiendo comprender este anuncio o cartel, no solo el precio sino también la composición de la comida, por ser esta referencia del mayor interés y complemento indispensable del precio.

Los Señores Alcaldes fijarán esta Circular en la tabla de edictos del Ayuntamiento y si fuera costumbre en la población, se la dará también publicidad por medio de pregones, llegando a la notificación personal si lo creyesen conveniente para que no se alegue ignorancia.

Los Inspectores de esta Junta vigilarán el cumplimiento de la presente Circular a denunciarán a cuantos no cumplan con los requisitos antes dichos para imponerles la sanción correspondiente y las denuncias que se formulen ante la Secretaría de esta Junta (Gobierno Civil), serán inmediatamente atendidas, y una vez comprobadas, se corregirá igualmente la infracción, según proceda.

Lérida 26 de Septiembre de 1927.—El Gobernador-Presidente, *Miguel Correa*».

Lo que se hace público para general conocimiento de los interesados pues el menor olvido en asuntos de esta naturaleza llevará consigo la imposición de fuertes multas, significando a la vez que dentro de breve plazo saldrán por toda la provincia los Inspectores de dicha Junta a comprobar su cumplimiento.

Tárrega 3 Octubre de 1927.—El Alcalde, *Felipe de Juan Zalama*.

Dutxes, E. Cardona R. FERRAN, 44
LLEYDA

Pere Piqué

Carrer d'Urgell, 10. - TÀRREGA

Construcció d'enreixats especials per cunillers, tancats, autos, etc. de tots els preus i mides a petició. Demaneu pressuposts

Teles fines de totes mides i per tots els usos; rateres, gàvies i articles d'alambre de totes menes; gàvies fantasia, desconegudes al mercat, a preu de ganga. Areres, garvells, etc, per l'indústria i l'agricultura

No dormiu malament!

Sempre, més barat que ningú, canviem les teles als somiers, tant de motlles com anglesos, deixant-los completament nous

NOTA: Aquesta casa garantitza els seus productes.

Religioses

ESGLÉSIA PARROQUIAL. — Demà: Missa primera a les 5; a 2¼ de 6 sortirà el «Rosari de l'Aurora»; seguint pel carrer d'Agoders, Pati i tornant a la Parròquia pel carrer de Sta Anna. Acte seguit es celebrarà la missa en la qual es distribuirà la sagrada Comunió.

Misses a les 7, 2¼ de 8 i a les 8. A les 9, conventual. Misses de 11 i 12.

A les 3 de la tarda, Catecisme parroquial de nens i nenes. A les 6 del vespre, funció de la Hora Santa.

ESGLÉSIA DEL CARME. — Diumenge: Misses a les 7, 8 i 9. En la missa de 7, es resarà el Sant Rosari, Durant la missa de 8, Comunió general de la V. O. T. i Confraria del Carme.

Tarda, a 2¼ de 6, Continuació de la Novena a Sta. Teresa i funció del Sant Escapulari.

Dimecres: Durant la missa de 7, després del Sant Rosari, exercici a St. Pancràs per obtenir salut i treball.

Dijous: Els tres dies que resten de la Novena de Sta. Teresa de Jesús, es farà amb exposició del Sm. que començarà a 2¼ de 7 de la tarda.

Dissabte: Festivitat de Santa Teresa de Jesús. A les 7 del matí, missa de Comunió general amb plàtica. A les 10, Solemne Ofici, cantant les lloances de l'heroïna del Carmel el R. P. Joaquim Codinach, Carmelita.

Tarda: A 2¼ de 7, funció a la Regina del Carmel i Salve.

De l'Associació Patronal

D. Josep M.ª Salla Trullols, President de la Associació de Contribuents de Tàrraga, ens prega que fem present als seus associats que ara i sempre veurà amb molt gust que en una forma concreta i determinada (i deguda), se'l requereixi per rendir compte de la modesta Associació que presideix, baix tots els seus aspectes.

El mercat del dilluns

—En el mercat del dilluns regiren els següents preus:

Blat, a 27'50 pessetes quartera.

Farina extra, a 66 pessetes els 100 quilos.

Id. 1.ª, de 63, a 64 pessetes.

Superfines, a 61'.

Segones, a 22'50 els 60 quilos.

Terceres, a 18'50 els 60 quilos.

Menudillo: a 8 pessetes els 29 quilos.

Segon, s 6'25 els 22 quilos.

Patates, a 8 pessetes quintà.

Ametlla Llargueta, de 39 a 40 ptes. la quartera i de 43 a 44 els 40 quilos. La comú a 30 la quartera i a 32 els 40 quilos.

Ous, a 3 pessetes dotzena.

PROXIMAMENT

MARIA - ROSA

Ploms, E. Cardona R. FERRAN, 44
LLEYDA

Noticiari

Per l'Alcaldia s'ha fet públic el següent pregó:
Havent-se terminat el repartiment d'Utilitats corresponent a l'actual exercici de 1927, queda de manifest al públic durant el plaç de 15 dies a la Secretaria de l'Ajuntament. Les reclamacions hauran de fer-se a les hores d'oficina.

Es ven o arrenda

una peça de terra de tres jornals i 7 porques, de rec, situada prop de Tornabous. Hi passa pel mig la carretera de Balaguer. Hi ha arbres fruiters i una torreta. També es venen borrasses i sacs usats.—Raó: al «Cersé Moderno», Carrer Santa Anna, 13, Tàrrrega.

Falta Oficiala

per fer anar una màquina de fer mitja a la Merceria «La Perla».

—Totes les misses que es celebraran el pròxim dilluns dia 11, en les esglésies Parroquial, Ntra. Sra. de la Mercè (Escolapis) i Ntra. Sra. del Carme (PP. Carmelites), seran aplicades en sufragi de l'Excm.a Sra. D.ª Joana de Feijóo i de Dalmases (a. c. s.), amb motiu de complir-se el primer aniversari de la seua mort.

Peluqueria per senyores de Miquel Beá
Carrer Alonso Martinez, 6, entressol - Tàrrrega
Es tallen els cabells a la «garçon» - Ondulació «Marcel» - Tintat del cabell Oreal.

Alasko Grassa immillorable per carros automòbils i altres vehicles.

—Servei farmacèutic per demà: Farmàcia Robinat.

Tintoreria "La Moda"

Colors vius i a la mostra. - Rentats a sec magnífics. - Tenyeix tota classe de matèries textils. Carrer Ponent (Carretera de Vilagrassa), Tàrrrega

Falta aprenent

als Magatzems de Novetats «La Renovació», Tàrrrega.

—El moviment parroquial des del 14 de Setembre fins el dia 1 d'Octubre és el següent:

Matrimonis: Ramon Roca Sangrà i Adela Sala i Fabregat i Josep Tugues Melé i Josepa Vives Roig.

Aquest número ha estat sotmés a la prèvia censura governativa.

Almacén de maderas de todas clases
ESPECIALIDAD EN VIGAS Y LLATAS PARA
= = CUBIERTAS Y TEJADOS = =

PEDRO CAPDEVILA
Arrabal del Carmen, 27 Teléfono, 42

—Han estat amonestats per segona vegada Joan Solé Morell, de Tornabous amb Antònia Sol i Carulla, de Tàrrrega; Esteve Pont i Ráfegues, de Altet, amb Joaquina Castelló i Roca, de Tàrrrega; Domingo Arbiell i Guixà amb Dolors Figueres Esteve, ambdós de Tàrrrega i les primeres de Josep Graells i Vendrell, de Tàrrrega, amb Dolors Figuera i Dalmases, de Vicianà.

TINTORERIA SALAS

Despatx: Sant Joan, 4 = Teléfon 219
Carrer Aurora, número 34 — Tàrrrega.

—Malgrat la denuncia feta per varis veïns respecte a l'abús d'alguns propietaris de carruatges que deixen els seus vehicles en mig de la Placeta de Sant Antoni, se'ns prega insistim novament demanant al Sr. Alcalde perquè els faci retirar d'allí.

Es desitja

modista de blanc per treballar a casa de la clienta.—Raó: a la nostra Administració.

—La processó del Roser celebrada el diumenge passat es veié molt més concorreguda de senyorettes i homes que els anys anteriors.

Máquines d'escriure

NOVES I USADES

VENDA AL COMPTAT I A PLAÇOS

SAURET IMPREMTA LLIBRERIA
CARME, 14-TEL. 53-TÀRREGA

—Ha visitat la nostra Redacció el nou periòdic barceloní «La Nau», amb el qual establim gustosos el canvi.

Li desitgem força anys de vida i poques ensopegades.

Alasko és el rei dels TINS i ESMALTS
Provar-lo és adoptar-lo sempre.

PROXIMAMENT

Don Juan Tenorio

Imp. Crònica Targarina, Major 1, tel. 122, Tàrrrega

Bidets, E. Cardona R. FERRAN, 44
LLEYDA

Crónica Targarina a l'Orfeó Català

— Número
Extraordinari

— Tàrraga,
8 Octubre 1927

Francisco Segarra Vives

BANQUER

GIRS :: DESCOMPTES

VALORS :: CUPONS

I TOTA ALTRA MENA D'OPERA-
CIONS PROPIES DE LA BANCA

Carme, 23, pral.

Telèfon número 13

Direcció telegràfica

SEGARRABANC

TÀRRÈGA

La vinguda de l'Orfeó Català

Precs i advertiments

Tal com s'anuncia en la plana central d'aquest número, l'hora d'arribada del tren especial que condueix l'Orfeó Català és la de les 10:34 del matí. La Junta organitzadora es complau a convidar a tothom a acudir a l'estació per tal que l'arribada que es tributa a la gloriosa entitat correspongui a la distinció que ens fa amb la seva visita i a la bona anomenada que té Tàrraga de hospitalària i deferent amb els seus hostes.

—A l'andana de l'estació, a l'arribada, per evitar confusió i aglomeracions, no hi sortiran més que les autoritats, els orfeonistes del «Nova Tàrraga» i les entitats corals.

—Per a la Missa d'onze el públic podrà entrar a l'església per les portes de la Plaça i carrer d'Urgell. La del carrer del Carme estarà tancada i no hi passaran sino els cantaires i Junes dels Orfeons Català, Nova Tàrraga i dels cors de la nostra ciutat.

—L'hora de sortida del tren especial cap a Barcelona és la de les vuit del vespre.

—En atenció a la multitud de persones a les quals no ha estat possible facilitar localitats per al concert i que desitjaren sentir l'Orfeó s'està assajant l'instal·lació d'un alta-veu a l'indret de la bàscula del Passeig del Carme per tal que bonament, si és possible, percebin quelcom de la magna audició.

—Es prega als aficionats a la fotografia de facilitar a la Junta un exemplar dels clixés que treguin dels act'es de demà, per fer-ne una selecció per a ésser publicades als periòdics i per contribuir a la formació d'un arxiu gràfic que perpetui el record de aquesta gran festa.

—La Junta fa públic que no disposa de cap localitat i que per tant seria debades de dirigir-li peticions que, lameutant-ho molt, es veuria en l'impossibilitat d'atendre.

El Mestre Nicolau

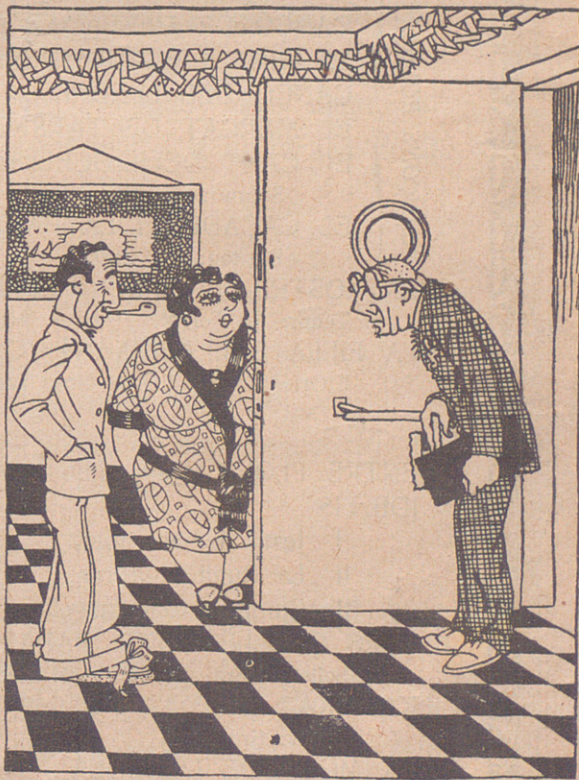
El Mestre Antoni Nicolau, glòria llegendària de la nostra música, fou víctima el dijous a la nit d'un atropell que el deixà greument ferit.

En sobrevenir-li un accident li passà un cotxe pel damunt, fracturar-li algunes costelles i produint-li forta ferida a l'occipuc.

La gravetat és gran, però el Dr. Clarà que l'assisteix no ha perdut l'esperança de salvar-lo.

L'Ateneu i l'«Orfeó Nova Tàrraga», tingueren ahir conferències amb Barcelona, interessant-se per l'estat de l'il·lustre compositor i Director de l'Escola Municipal.

Demà, la «Mort de l'Escolà», dirigida per En Millet, tindrà la doble emoció de la seva vàlua i de l'homenatge que tots dedicarem al Mestre Nicolau quina cura-ció desitja tot Catalunya.

—Que ens porta, les localitats de l'Ateneu?

—I cà, home de Déu; el que porto és la notificació pel pago dels consums.

ORFEÓ CATALÀ

GRAN CONCERT

per al dia 9 d'Octubre a dos quarts de cinc de la tarda, a la sala de l'Ateneu

amb la cooperació de l'ORFEÓ NOVA TÀRREGA

PROGRAMA

I

EL CANT DE LA SENYERA

EL ROSSINYOL

Sopran: Sra. Fornells.

CANÇÓ DE L'ESPADAR (Mallorca)

LA NINA I EL MOLINER

CANÇÓ DEL LLADRE

EL MERCAT DE TÀRREGA

EL CANT DELS OCELLS

Sopran: Sra. Fornells.

EL CAÇADOR I LA PASTORETA

Bariton: Sr. Crespo.

LA NOSTRA VEREMA (Sardana)

Tenor: Sr. Torra

LA FILLA DEL MARXANT (Cançó popular)

L'Orfeó Català i l'Orfeó Nova Tàrrega

II

ENTRE FLORS (Chor d'homes)

IDIL·LIS

I Jesús i Sant Joan

II La lluna i la rosa

III Canta i vola que fa sol

TRES OCELLETS DEL PARADÍS

Solistes: Sra. Fornells, Srta. Roca, Srs. Torra i Crespo

KALINKA

Tenor: Sr. Torra

LA MORT DE L'ESCOLÀ

CREDO de la mfssa «Papa Marcel»

Millet
Mas i Serracant

Samper
Pérez Moya
Sancho Marraco
Güell
Millet

Botey

Morera

Cumellas Ribó

Nicolau
Vives

Ravel

Kurt Schindler

Nicolau
Palestrina

Avisos importants

L'arribada de l'Orfeó Català serà a dos quarts d'onze del matí, en tren especial.

L'Orfeó en incorporació assistirà a la missa d'onze.

A la sortida de missa, aniran a l'Ateneu on es farà el repartiment per les cases que han d'anar a dinar. Es prega a tots els que han adquirit compromís de tindre cantaires a dinar, que facin els possibles d'ésser presents a l'hora del repartiment a fi de fer més fàcil la distribució.

♦♦♦

Les portes del teatre Ateneu s'obriran a les tres.

Pel motiu d'haver de marxar el tren dels expedicionaris a les vuit, es començarà el concert rigorosament a dos quarts de cinc.

No es permetrà entrar ni eixir del local durant l'execució de les composicions.

♦♦♦

No es permetrà l'entrada a la sala a cap menor que pugui destorbar l'atenció dels oïents.

Serà senyal de polidesa, cultura i sobre tot d'atenció als il·lustres cantaires, l'observança del reglament de policia sobre espectacles, que prohibeix el fumar dins el local.

SENYORA:

Si V. és econòmica
i pràctica probi UNA VEGADA el

Sabó 'IBIS'

que es serveix en pastilles de 1/2
kilo, i continuarà utilitzant-lo sempre
per que és el de més rendiment que
presenta al mercat l'acreditada casa

Grasas y Jabones, S. A., de Barcelona

Demani'l en tots els Establiments
de Queviures

REPRESENTANT PER LA
PROVINCIA DE LLEIDA:

JAUME GARRIGA

PONENT, NÚM. 34

TÀRREGA

DIPÓSITS A TÀRREGA:

Vda. de F. Pijuán, Carrer Carme, 23
Pere Ramón, Carretera d'Agramunt, 18

MODERN LICEU

TÀRREGA

Col·legi per ambdós sexes

ENSENYAMENT GRADUAT

Parvuls = 1.^a i 2.ª ensenyança = Batxillerat elemental = Ingrés = Mecanografia
Francés = Solfeig i piano = Labors = etz.

REPASSOS

DIBUIX I PINTURA

ESTUDIS COMERCIALS

Material pedagògic ultra-modern

Classes especials per a senyoretes

Sastreria de Pau Martorell

Carrer Agoders, núm. 4

TÁRREGA

CUOTES!

No us deixeu enganyar! Abans de comprar vostre equip visiteu aquesta casa, que tenim la representació de la

Gran Sastreria Laietana (la del Rellotge),
de Barcelona, que, sens dubte, és la que VEN MÉS BARAT.

Preus per equips complets i de Reglament:

Mida: 280 pessetes.—Confecció 1.ª: 315 pessetes.—Superior.
365 pessetes i Extra superior: 430 pessetes.

També assabento a la meua distingida clientela i al públic en general que tenim rebudes les ULTIMES NOVETATS en TRAJOS i GABANS per la present temporada.

Grandes Viveros de Arboles frutales **Casa Palau**

Las mejores variedades para mesa en
Almendros, Albaricoqueros, Ciruelos, Melocotoneros, Manzanos, Mirabolanes, etc., etc. ::

A. Sala Timoneda

FRUTALES

Mayor, 6

VILANOVA DE BELLPUIG
(Lérida)

MACIÀ BADIAS FELIP

Fàbrica d'Espardenyes
:-: de totes menes :-:

ESPECIALITAT
amb les de sola de goma

Magatzem d'Espardenyes
Cànems, Fils, Lones,
Cintes, etc., etc. :-:

Vendes al major i detall

DESPATX: Carrer Carme, 31

TÀRRÈGA

Telèfon número 3